

Tampereen seudun elämystalouden palveluntarjonnan nykytilakartoitus

Joona Ovaskainen

Vili Ervelius

OPINNÄYTETYÖ

Marraskuu 2024

Liiketalouden tutkinto-ohjelma

Hr- ja esihenkilötyö

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden perustutkinto tutkinto-ohjelma
Hr- ja esihenkilötyö

OVASKAINEN, JOONA & ERVELIUS, VILI:
Tampereen elämystalouden nykytilatutkimus
Mahdollinen alaotsikko

Opinnäytetyö 62 sivua, joista liitteitä 17 sivua
Joulukuu 2024

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli analysoida Tampereen seudun elämystalouden nykytilaa. Kartoitusta keskittyi matkailupalveluiden yhteistyömahdollisuuksiin ja kehitysnäkymiin. Tarkastelussa olivat majoitus-, elämys- ja kuljetuspalvelut sekä niiden potentiaali osana monitoimijapohjaisia matkailupaketteja alueen matkailukokemuksen parantamiseksi.

Tulokset osoittivat, että elämystalouden palveluiden tarjoajat olivat kiinnostuneita palveluiden paketoinnista, mutta suurten hotelliketjujen vähäinen osallistuminen rajoitti majoituspalveluiden potentiaalin kattavaa arviointia. Kartoitusta korosti yhteistyön ja paketointimahdollisuuksien merkitystä matkailun kehittämisessä.

Työssä käsiteltiin myös Elämispaja-työpajaa, jonka rooli oli edistää yhteistyöverkostojen muodostumista ja luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia. Työpaja tarjosi osallistujille alustan ideoiden vaihtoon ja innovatiivisten yhteistyömahdollisuuksien rakentamiseen.

Johtopäätöksissä esitettiin toimenpiteitä alueen elämystalouden kehittämiseksi, kuten palveluntarjoajien yhteistyön vahvistaminen, kohdennettujen markkinointistrategioiden kehittäminen sekä monitoimijapohjaisten matkailupakettien edistäminen.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
HR and Management

OVASKAINEN, JOONA & ERVELIUS, VILI:
Current State Assessment of the Experience Economy Service Offering
in the Tampere Region

Bachelor's thesis 62 pages, appendices 17 pages
December 2024

The objective of this thesis was to analyze the current state of the experience economy in the Tampere region. The study focused on collaboration opportunities and development prospects in tourism services, including accommodation, experiential, and transportation services, and their integration into multi-actor packages to enhance tourism.

The findings showed strong interest among the experiential service providers in service packaging. However, a limited participation from major hotel chains restricted a full assessment of accommodation services' potential. Despite this, the study offered valuable insights into service providers' perspectives, highlighting the importance of collaboration and packaging for tourism development.

The thesis also examined the role of the "Elämispaja" workshop in fostering cooperation networks and new partnerships. The workshop emphasized interactive engagement and idea exchange, creating a foundation for innovation and collaboration.

Future proposals included strengthening cooperation among the service providers, developing targeted marketing strategies, and advancing multi-actor tourism packages. Multidisciplinary collaboration was deemed crucial for diversifying tourism services and enhancing experiential travel in the Tampere region.

Key words: experience economy, ecosystem, current state assessment, fit

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	4
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	6
	2.1 Elämystalouden konsepti ja matkailuelinkeino	6
	2.2 Yhteistyön merkitys matkailupalveluissa	8
	2.3 Monitoimijamatkapakettien rakentaminen	10
3	TUTKIMUSMENETELMÄT	11
	3.1 Tutkimuksen hypoteesi	11
	3.2 Tutkimuksen suunnittelu ja toteutus	12
	3.2.1 Tiivis yhteistyö tilaajan kanssa	12
	3.2.2 Keskeiset haastattelukysymykset	13
	3.2.3 Menetelmien valinta.....	15
	3.2.4 Haastattelut ja haastattelukysymykset.....	16
	3.3 Eettiset näkökohdat.....	18
	3.4 Aineiston analyysi	19
4	TUTKIMUSTULOKSET	21
	4.1 Majoituspalveluidentarjoajat	21
	4.1.1 Nykyinen yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa.....	22
	4.1.2 Yhteistyö- ja paketointimahdollisuudet tulevaisuudessa.....	22
	4.2 Elämyspalveluiden tarjoajat	23
	4.2.1 Nykyinen yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa.....	23
	4.2.2 Yhteistyö- ja paketointimahdollisuudet tulevaisuudessa.....	24
	4.3 Kuljetuspalveluiden tarjoajat	24
	4.3.1 Nykyinen yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa.....	25
	4.3.2 Yhteistyö- ja paketointimahdollisuudet tulevaisuudessa.....	26
5	ELÄMYSPAJA	27
	5.1 Loppuraportti.....	30
6	POHDINTA	32
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	36
	KUVIO 3. Visit Finlandin Tampereen seudun matkailijatilastot vuodelta 2023.....	37
8	EHDOTETUT JATKOTOIMENPITEET	38
	LÄHTEET.....	41
	LIITTEET	42
	Liite 1. Nykytilakartoituksen loppuraportti 1 (14).....	42
	Liite 2. kuvio 1. Matkailun ohjelmapalvelut Verhelä & Lackman 2003.	57

Liite 3. Kuvio 2. Tilastokeskuksen datalla laadittuja grafiikoita mitkä kertovat Pirkanmaan majoituskapasiteetin, huonekäyttöasteen sekä vuodekäyttöasteen verrattuna pääkaupunkiseutuun viimeiseltä 7 vuodelta. (Visit Finland, Tilastokeskus 2023, 12.)	58
Liite 4. Kuvio 3. Visit Finlandin Tampereen seudun matkailijatilastot vuodelta 2023 (Visit Finland, Tilastokeskus 2023, 14.)	59

ERITYISSANASTO

Elämystalous

Termi viittaa taloudelliseen käsitteeseen, jossa kuluttajat eivät pelkästään hanki tuotteita tai palveluita, vaan he etsivät elämyksiä, tunteita ja kokemuksia. Tämä ajatus perustuu siihen, että kuluttajat ovat valmiita maksamaan enemmän sellaisista kokemuksista, jotka tuovat heille iloa, arvoa tai ainutlaatuisia hetkiä.

Elämystalouden ekosysteemi

Elämystalouden ekosysteemi tarkoittaa kaikkia niitä yrityksiä, palveluja, tapahtumia ja muita tekijöitä, jotka yhdessä luovat elämyksiä ja kokemuksia asiakkaille. Tämä voi sisältää esimerkiksi konsertteja, teemapuistoja, museoita, urheilutapahtumia, ravintoloita ja hotelleja, joissa kaikissa pyritään tarjoamaan asiakkaille unohtumattomia elämyksiä ja kokemuksia.

Ekosysteemi koostuu siis monista eri toimijoista, jotka kaikki ovat yhteydessä toisiinsa ja vaikuttavat toistensa toimintaan. Esimerkiksi matkailuala on yksi elämystalouden ekosysteemin osa-alue, joka sisältää lentoyhtiöt, hotellit, matkatoimistot, ravintolat ja muut matkailupalvelut.

Elämystalouden ekosysteemi onkin siis laaja kokonaisuus, joka koostuu monista eri toimijoista, jotka yhdessä luovat unohtumattomia elämyksiä ja kokemuksia asiakkaille.

Indis/FIT (Indie-matkailija / Free Independent Traveler)

Ihminen, joka matkustaa itsenäisesti, (ei ryhmässä) ilman matkanjärjestäjän tai matkatoimiston apua." Toisin sanoen FIT suunnittelee ja järjestää matkaohjelmansa omien tarpeidensa ja mieltymystensä mukaisesti.

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä keskitytään Tampereen seudun elämystalouden nykytilaan, joka valottaa alueen matkailuelinkeinon monipuolista luonnetta, upeaa luontoa ja vetovoimaista kaupunkikulttuuria. Matkailu on alueelle merkittävä elinkeino, jolla on laaja-alaisia vaikutuksia niin taloudellisesti kuin alueen identiteetin ja vetovoiman kannalta. Elämystalous on taloudellinen käsite, joka korostaa arvon luomista tarjoamalla asiakkaille merkityksellisiä, unohtumattomia ja henkilökohtaisia kokemuksia. Tämä käsite poikkeaa perinteisestä tuotteiden ja palveluiden tarjoamisesta siten, että yritykset pyrkivät luomaan arvoa tarjoamalla ainutlaatuisia ja mieleenpainuvia asiakaskokemuksia. Opinnäytetyön tarkoituksena on esitellä tehdyn kartoituksen tulokset, jotka keskittyvät paikallisten matkailualan palveluntarjoajien yhteistyöhön, erityisesti matkojen ja palveluiden paketointiin Tampereen seudulle.

Opinnäytetyön tavoitteena on hankkia kattava ymmärrys alueen matkailupalveluiden nykytilasta, keskittyen erityisesti olemassa olevaan yhteistyöhön ja sen kehityspotentiaaliin matkapakettien muodossa. Kartoitus kohdistuu pääasiassa majoitus-, elämys- ja kuljetuspalveluiden tarjoajiin, jotka muodostavat yhdessä matkailijan kokonaisvaltaisen elämyksen perustan.

Kartoituksen perustana on laaja haastatteluaineisto, joka koostuu näiden palveluntarjoajien näkemyksistä ja kokemuksista. Haastateltavia tahoja kartoituksessa oli 21. Haastatteluissa tarkasteltiin yhteistyön nykytilaa sekä tulevaisuuden mahdollisuuksia ja kehityskohteita. Saadut tiedot analysoitiin systemaattisesti, ja ne muodostavat tämän opinnäytetyön keskeisen sisällön.

Tutkimusmenetelmänä hyödynnettiin laadullista tutkimusta, joka mahdollistaa syvällisen analyysin ja monipuolisen näkökulman ymmärrykseen alueen matkailupalveluista ja niiden välisestä yhteistyöstä. Opinnäytetyön rakenne seuraa kartoituksen teemoja, ja siinä tarkastellaan erikseen majoituspalveluiden, elämyspalveluiden ja kuljetuspalveluiden tarjoajien näkemyksiä ja roolia alueen matkailuelinkeinon kehittämisessä.

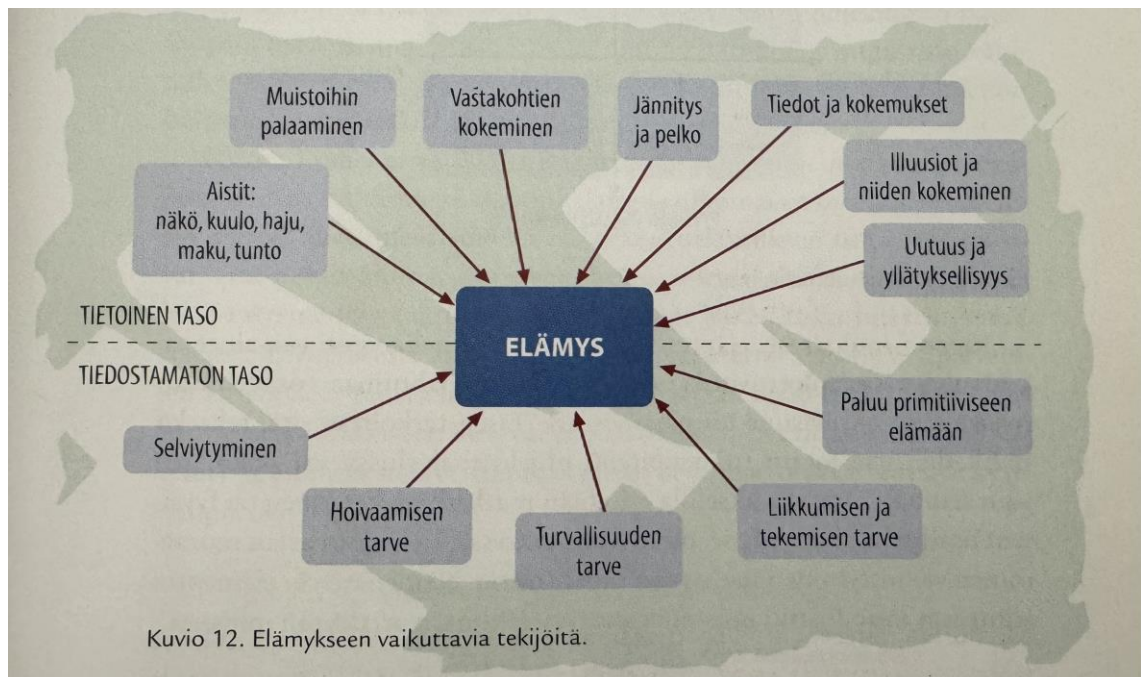
Tässä opinnäytetyössä teoreettinen viitekehys muodostuu Tampereen seudun elämystalouden nykytilan kartoituksen ympärille, joka käsittää matkailuelinkeinon eri osa-alueet: majoituspalvelut, elämyspalvelut ja kuljetuspalvelut.

Keskeisenä teoreettisena lähtökohtana on ymmärtää, miten eri matkailupalveluiden tarjoajat voivat työskennellä yhdessä luodakseen monipuolisempia ja houkuttelevampia matkailuelämyksiä. Tämä lähestymistapa perustuu ajatukseen, että yhteistyö ja paketointi voivat lisätä matkailuelinkeinon houkuttelevuutta ja edistää alueen taloudellista hyvinvointia.

2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Elämystalouden konsepti ja matkailuelinkeino

Elämystalouden konsepti on keskeinen osa tämän opinnäytetyön teoreettista viitekehystä, ja se tarjoaa laajemman näkökulman Tampereen seudun matkailuelinkeinon tarkasteluun. Elämystalous viittaa taloudelliseen lähestymistapaan, joka painottaa kokemusten, elämysten ja henkilökohtaisten tarpeiden tyydyttämisen merkitystä. Termi elämys on sanakirjan mukaan voimakkaasti vaikuttava kokemus. Onnistunut elämys jättää muistijäljen ja positiivisen kokemuksen ihmiselle. Mitä useamman aistin käytön elämyksentarjoaja pystyy käyttämään sitä todennäköisempi. Tämä näkökulma korostaa, että matkailuelämykset eivät ole pelkästään taloudellisia transaktioita, vaan ne kytkeytyvät syvästi ihmisten elämälaatuun ja hyvinvointiin (Verhelä & Lackman, 2003, 34-37).

KUVIO 1. Havainnollistava kuva elämykseen vaikuttavista tekijöistä. (Verhelä & Lackman, 2003, 35)

Tampereen seudun matkailuelinkeino, joka käsittää majoitus-, elämys- ja kuljetuspalvelut, on elämystalouden ilmentymä. Matkailuelinkeinon tarkastelu elämys-

talouden linssin läpi mahdollistaa monipuolisemman ja inhimillisemmän ymmärryksen siitä, miten matkailu vaikuttaa paitsi talouteen, myös kulttuuriin, ympäristöön ja yhteisöihin. Tässä kontekstissa matkailuelämykset nähdään kokonaisvaltaisina kokemuksina, jotka voivat edistää paikallista identiteettiä ja vahvistaa alueen vetovoimaisuutta.

Elämystalous korostaa myös tarvetta kehittää kestäviä ja innovatiivisia matkailupalveluita, jotka vastaavat matkailijoiden muuttuviin tarpeisiin ja odotuksiin. Tämä tarkoittaa, että matkailualan palveluntarjoajien on ymmärrettävä ja ennakoitava matkailijoiden toiveita ja luotava ainutlaatuisia, muistettavia kokemuksia, jotka kattavat eri palvelusegmentit.

Lisäksi elämystalouden näkökulmasta matkailuelinkeinon kehittäminen Tampereen seudulla edellyttää eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista. Monitoimijapakettien luominen, jossa yhdistyvät majoitus-, elämys- ja kuljetuspalvelut, on esimerkki elämystaloudellisesta lähestymistavasta. Se edellyttää toimijoiden välistä tiivistä yhteistyötä ja yhteisten tavoitteiden asettamista, jotta voidaan luoda yhtenäisiä ja houkuttelevia matkailutuotteita.

Tampereen seutu tarjoaa ainutlaatuisen ympäristön elämystaloudellisten periaatteiden soveltamiselle, sillä alueen monipuolinen luonto, rikas kulttuuri ja erilaiset palvelut tarjoavat ihanteelliset puitteet elämyspohjaisen matkailun kehittämiseen. Elämystalouden konseptin soveltaminen matkailuelinkeinossa voi auttaa Tampereen seutua erottumaan kilpailijoistaan ja tarjoamaan matkailijoille unohtumattomia elämyksiä, sehän on elämystalouden tarkoituskin, tuottaa elämyksiä.

2.2 Yhteistyön merkitys matkailupalveluissa

Tampereen seudun matkailuelinkeinon kehittämisessä yhteistyö eri palveluntarjoajien välillä on olennainen teema, joka muodostaa tämän opinnäytetyön teoreettisen viitekehyksen toisen keskeisen osan. Yhteistyö matkailupalveluissa ei ainoastaan edistä taloudellista kasvua ja alueen vetovoimaisuutta, vaan myös parantaa asiakaskokemusta tarjoamalla monipuolisempia ja räätälöityjä palvelukokonaisuuksia.

Matkailuelinkeinon yhteistyön merkitys korostuu, kun otetaan huomioon matkailijoiden kasvavat odotukset kokonaisvaltaisten ja ainutlaatuisten kokemusten suhteen. Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien – kuten majoitus-, elämys- ja kuljetuspalveluiden – välinen yhteistyö mahdollistaa matkailutuotteiden ja -palveluiden yhdistämisen tavalla, joka luo lisäarvoa ja tekee matkailukokemuksesta saumattoman ja unohtumattoman (Konu, Pesonen & Reijonen, 2020, 281–282).

Yhteistyö matkailupalveluissa edellyttää avoimuutta, luottamusta ja yhteisten tavoitteiden jakamista. Tämä tarkoittaa, että palveluntarjoajien on kyettävä kommunikoimaan tehokkaasti, koordinoimaan toimintojaan ja jakamaan resursseja. Esimerkiksi monitoimijapakettien kehittäminen vaatii eri toimijoiden välistä tiivistä koordinaatiota ja ymmärrystä siitä, miten kukin palvelu voi täydentää toisiaan tarjotakseen matkailijoille kokonaisvaltaisen elämyksen. Tämän kaiken keskiössä on luottamuksen luominen toisiin palveluntarjoajiin koska ilman sitä kokonaisuudet eivät toimi halutulla tavalla (Konu, Pesonen & Reijonen, 2020, 281–282).

Tässä kontekstissa yhteistyö voi myös käsittää uusien innovatiivisten palvelumallien kehittämisen, jotka perustuvat yhteistyöhön ja verkostoitumiseen. Tämä voi sisältää esimerkiksi yhteisten markkinointistrategioiden luomisen, yhteisten myyntikanavien kehittämisen ja tietotekniikan hyödyntämisen palveluiden integroimisessa.

Tampereen seudun matkailuelinkeinon kehittämisen kannalta yhteistyön merkitys on erityisen tärkeää, sillä se auttaa luomaan ja ylläpitämään kestävästä matkailusta, joka hyödyttää sekä paikallista taloutta että matkailijoita. Yhteistyön edistäminen ja vahvistaminen on avainasemassa, kun pyritään lisäämään alueen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta matkailukohteena sekä varmistamaan, että Tampereen seutu voi tarjota ainutlaatuisia ja muistettavia matkailuelämyksiä.

Matkailualan menestyksen kannalta on kriittistä tunnistaa eri palveluntarjoajien, kuten majoitusliikkeiden, ravintoloiden, nähtävyyksien ja kuljetuspalveluiden, välinen yhteistyö. Tämä yhteistyö mahdollistaa matkailijoille kokonaisvaltaisen ja saumattoman kokemuksen, mikä on keskeistä asiakastytyvyyden ja matkailukohteen vetovoimaisuuden lisäämisessä. Pine ja Gilmore (2019) korostavat elämystalouden merkitystä, jossa asiakkaat etsivät ainutlaatuisia ja muistettavia kokemuksia. Tässä kontekstissa paketoitujen palvelujen tarjoajat räätälöivät ja kohdennettuja kokemuksia, jotka vastaavat asiakkaiden yksilöllisiä toiveita ja voivat jopa ylittää ne. (Pine & Gilmore 2019, 72–74.)

Maailmanlaajuisesti on lukuisia esimerkkejä siitä, miten monialainen yhteistyö on tuonut menestystä matkailualalle. Esimerkiksi Thaimaassa ja Malediiveilla resortit ovat yhdistäneet voimansa paikallisten aktiviteettitarjoajien kanssa luodakseen "all-inclusive" -kokemuksia, jotka sisältävät kaiken majoituksesta ja ruokailusta retkiin ja wellness-palveluihin. Tämäntyyppinen yhteistyö ei ainoastaan helpota asiakkaiden matkajärjestelyjä, vaan luo myös ainutlaatuisen ja vaivattoman lomakokemuksen koska matkailijan ei itse tarvitse huolehtia asioiden kulusta. Akateemiset tutkimukset, kuten Biegerin ja Laesserin (2004) työ, tukevat tätä näkökulmaa, osoittaen, että yhteistyö ja palveluiden integrointi parantavat matkailukohteen houkuttelevuutta ja asiakastytyvyyttä. (Bieger & Laesser 2004, 66–67.)

Edellä mainittujen esimerkkien ja tutkimusten perusteella voidaan päätellä, että monialainen yhteistyö ja palveluiden paketointi ovat avainasemassa matkailualan menestyksen kannalta. Nämä käytännöt tarjoavat mahdollisuuden luoda syvempiä ja merkityksellisempiä matkailukokemuksia, jotka täyttävät ja parhaimmillaan

ylittävät asiakkaiden odotukset. Tämä lähestymistapa ei ainoastaan rikasta matkailukokemusta, vaan myös edistää matkailukohteen kestäväää kehitystä ja taloudellista menestystä. Tämä viitekehys tarjoaa arvokkaita oivalluksia ja suuntaviivoja, jotka voidaan ottaa huomioon Tampereen seudun matkailupalveluiden kehittämisessä.

2.3 Monitoimijamatkapakettien rakentaminen

Sana monitoimijamatkapaketti tarkoittaa monen eri palvelun yhdistelmää mikä myydään sitten asiakkaalle yhtenä kokonaisuutena. Paketti voi sisältää esim. kuljetukset, majoitukset, ruokailut ja elämykset. (Verhelä & Lackman, 2003, 15–16). Monitoimijamatkapaketin rakentaminen alkaa luottamuksen muodostamisesta palveluntarjoajien välille, mikä on olennaisen tärkeää eri osapuolten sujuvan yhteistyön kannalta. Tämän jälkeen keskeistä on yhteisen näkemyksen ja tavoitteiden määrittely, joka ohjaa paketin suunnittelua ja toteutusta. Seuraava vaihe on palveluiden valikoiman ja laadun varmistaminen, jotta lopullinen matkapaketti vastaa asiakkaiden odotuksia ja tarpeita. Tämä vaatii tarkkaa suunnittelua, jossa otetaan huomioon erilaiset asiakassegmentit ja heidän mieltymyksensä. On myös tärkeää huolehtia siitä, että kaikki palvelut integroituvat saumattomasti toisiinsa, jotta asiakkaan kokemus on mahdollisimman vaivaton ja nautinnollinen. Tehokas markkinointi ja myynnin strategiat ovat avainasemassa monitoimijamatkapaketin menestykselle markkinoilla, sillä ne takaavat, että tieto paketista tavoittaa potentiaaliset asiakkaat ja houkuttelee heidät valitsemaan juuri tämän matkailuelämyksen. (Verhelä & Lackman, 2003, 19–21.)

3 TUTKIMUSMENETELMÄT

3.1 Tutkimuksen hypoteesi

Tässä opinnäytetyössä keskityttiin Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien väliseen yhteistyöhön. Lähtökohtana oli hypoteesi, jonka mukaan Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien välillä ei vallinnut vision kaltaista yhteistyötä, ja että alueelta puuttuivat tuotteistetut matkapaketit. Tämä hypoteesi perustui oletukseen, että vaikka Tampereen seutu tarjosi monipuolisia matkailupalveluita, näiden palveluiden tarjoajat eivät olleet toistaiseksi integroineet tarjontaansa yhtenäisiksi, valmiiksi paketoituiksi matkailutuotteiksi.

Hypoteesin kautta pyrittiin selvittämään, miten ja missä määrin matkailupalveluiden tarjoajat tekivät yhteistyötä, ja millaisia mahdollisuuksia tai esteitä oli olemassa tuotteistettujen matkapakettien kehittämiseen Tampereen seudulla. Hypoteesi ohjasi tutkimusta kohti kysymyksiä, jotka liittyivät yhteistyön nykytilaan, potentiaaliin ja siihen, miten yhteistyötä voitaisiin edistää matkailuelinkeinon kehittämisen ja alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi.

Hypoteesin, jonka mukaan Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien välillä ei ole olemassa vision kaltaista yhteistyötä ja että alueelta puuttuvat tuotteistetut matkapaketit, saa tukea useista havainnoista. Tehdylle kartoitukselle oli ilmeistä kysyntää, mikä osoittaa, että aihe on ajankohtainen ja relevantti. Tämä kysynnän olemassaolo viittaa siihen, että alueen matkailupalveluiden tarjoajien välillä on potentiaalia yhteistyöhön, joka ei vielä ole täysin toteutunut.

Lisäksi tarkasteltaessa matkanjärjestäjien verkkosivustoja havaitsimme, ettei Tampereen seudulle ole saatavilla helposti ostettavissa olevia monitoimijamatkapaketteja. Tämä havainto tukee hypoteesiamme, sillä se osoittaa käytännössä, että vaikka matkailupalveluiden tarjoajia on alueella, heidän tarjontansa ei ole yhdistetty yhtenäisiksi, valmiiksi paketoituiksi matkailutuotteiksi, jotka olisivat helposti saatavilla ja ostettavissa kuluttajille.

Näiden seikkojen perusteella kartoituksemme tavoitteena on syventää ymmärrystämme siitä, miten Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien välistä yhteistyötä voidaan edistää, ja miten alueen matkailuelinkeinoa voidaan kehittää tarjoamalla monipuolisempia ja räätälöityjä palvelukokonaisuuksia, jotka vastaavat matkailijoiden kasvaviin odotuksiin kokonaisvaltaisten ja ainutlaatuisten kokemusten suhteen.

3.2 Tutkimuksen suunnittelu ja toteutus

Tutkimuksen suunnitteluvaihe oli kriittinen prosessi, jonka tavoitteena oli varmistaa, että kartoitus vastaa Tampereen seudun matkailuelinkeinon nykytilan ymmärtämisen tarpeita. Tässä vaiheessa määriteltiin kartoituksen päämäärät, valittiin sopivat menetelmät, haastateltavat toimijat ja suunniteltiin aineistonkeruun yksityiskohdat.

3.2.1 Tiivis yhteistyö tilaajan kanssa

Opinnäytetyömme tutkimuksen suunnitteluprosessi oli tiiviisti yhteistyöhön perustuva, jossa opinnäytetyön tilaajat olivat aktiivisesti mukana. Tämä yhteistyö oli keskeistä tutkimuskysymysten määrittelyssä ja tutkimuksen suunnan hahmottamisessa. Tilaajien asiantuntemus ja näkemykset Tampereen seudun matkailuelinkeinosta tarjosivat arvokkaan perustan tutkimuksemme lähtökohdille ja auttoivat meitä hahmottamaan alueen matkailupalveluiden tarjoajien välisen yhteistyön nykytilaa ja kehittymismahdollisuuksia. Myös Visit Tampere oli vahvasti mukana tutkimuksen suunnittelussa.

Tilaajien kanssa käydyissä keskusteluissa korostui tarve ymmärtää, miten eri palveluntarjoajien välinen yhteistyö muotoutuu ja mitkä tekijät edistävät tai estävät sen onnistumista. Tästä lähtökohdasta laadimme yhdessä tutkimuskysymykset, jotka ohjasivat tutkimuksemme suuntaa. Tilaajien aiempi kokemus alasta auttoi meitä kohdentamaan kysymykset olennaisiin teemoihin, kuten yhteistyön käytännön toteutukseen, sen haasteisiin ja vaikutuksiin palveluntarjoajien liiketoimintaan ja asiakaskokemukseen.

Suunnitteluvaiheessa keskustelimme myös tutkimusmenetelmistä ja lähestymistavoista, joilla voimme parhaiten vastata näihin kysymyksiin. Tilaajien kanssa käyty dialogi auttoi meitä ymmärtämään, mitkä menetelmät sopivat parhaiten alueen matkailuelinkeinon moniulotteiseen tarkasteluun. Tämä johti siihen, että aloimme hahmottamaan keskeiset sidosryhmät ja potentiaaliset haastateltavat, mikä oli merkittävä apu tutkimuksen toteutusvaiheen suunnittelussa.

Tilaajien aktiivinen osallistuminen tutkimuksen suunnitteluun varmisti, että tutkimuksemme oli hyödyllinen ja relevantti alueen matkailuelinkeinolle. Yhteistyössä tilaajan kanssa hahmotimme alueelliset erityispiirteet ja markkinadynamiikan, mikä oli korvaamatonta tutkimuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

3.2.2 Keskeiset haastattelukysymykset

Opinnäytetyömme keskeisissä haastattelukysymyksissä keskityimme selvittämään Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien välistä yhteistyötä. Tarkoituksenamme oli ymmärtää, onko alueella olemassa vision kaltaista kaupallista yhteistyötä, ja jos ei, niin miksi ei. Visiolla tarkoitetaan matkapaketointia eli palveluiden nitomista yhteen niin että asiakas saa vain yhden laskun. Lisäksi halusimme selvittää, olisivatko palveluntarjoajat valmiita osallistumaan tällaiseen yhteistyöhön tulevaisuudessa.

Haastattelukysymykset voidaan tiivistää seuraavasti:

- 1. Onko Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajilla jo olemassa vision kaltaista kaupallista yhteistyötä (matkapaketointi)?**
  - Tämän kysymyksen avulla pyrimme selvittämään, millaista yhteistyötä alueen palveluntarjoajien välillä jo on. Tarkoituksena oli ymmärtää, minkä tyyppistä yhteistyötä toteutetaan, kenen kanssa se tapahtuu, ja miten se on järjestetty.

2. Jos vision kaltaista yhteistyötä ei ole, mikä estää sen syntymisen?

- Tällä kysymyksellä tavoiteltiin syvällisempää ymmärrystä siitä, miksi kaupallista yhteistyötä ei ehkä ole syntynyt. Keskityimme selvittämään, mitkä tekijät, kuten taloudelliset, organisatoriset tai kulttuuriset esteet, ovat mahdollisesti estäneet yhteistyön kehittymisen.

3. Ovatko palveluntarjoajat valmiita osallistumaan vision kaltaiseen yhteistyöhön tulevaisuudessa?

- Tämän kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, millainen kiinnostus ja valmius alueen palveluntarjoajilla on kehittää ja osallistua vision kaltaiseen yhteistyöhön tulevaisuudessa. Pyrimme tunnistamaan, mitkä tekijät voisivat rohkaista yhteistyöhön ja millaisia odotuksia ja toiveita palveluntarjoajilla on yhteistyön suhteen.

Nämä tutkimuskysymykset ohjasivat kartoitustamme ja auttoivat meitä ymmärtämään Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien nykyisiä yhteistyökäytäntöjä sekä mahdollisuuksia ja haasteita, joita yhteistyössä on.

3.2.3 Menetelmien valinta

Tutkimusmenetelmäksi valittiin kvalitatiiviset haastattelut, jotka olivat puolistrukturoituja. Pyrimme toteuttamaan haastattelukysymykset kasvotusten, sillä henkilökohtainen vuorovaikutus on keskeisessä roolissa luottamuksen rakentamisessa. Kasvokkain tapahtuvassa kommunikaatiossa on mahdollista kiinnittää huomioita myös non-verbaaliseen viestintään, kuten elekieleen ja äänensävyyn, jotka voivat tarjota lisätietoja ja syventää ymmärrystämme haastateltavien kokemuksista ja asenteista. Henkilökohtainen lähestymistapa haastatteluissa edistää avoimuutta ja rehellisyyttä, mikä on tärkeää, kun käsitellään liiketoiminnan yhteistyökuvioita.

Keskeinen osa käyttämäämme haastattelumenetelmää oli vision kaltaisen monitoimijapaketin esittely jokaisen haastattelun alussa, maalattiin haastateltaville kuva siitä, miten kuljetukset, majoitukset ja aktiviteetit olisivat kaikki yhdessä paketissa. Tämä lähestymistapa auttoi konkretisoimaan abstraktia käsitettä yhteistyöstä ja mahdollisti haastateltavien paremman ymmärryksen siitä, miten heidän palvelunsa voisi toimia osana laajempaa palvelukokonaisuutta. Esimerkkien käyttö oli strateginen valinta, jolla pyrimme varmistamaan, että haastateltavat ymmärsivät, millaisesta yhteistyöstä oli kyse, ja auttoi heitä visualisoimaan oman roolinsa siinä (Alasuutari, 1999, 149.)

Konkreettisten esimerkkien esittäminen haastattelujen alussa edesauttoi keskustelun suuntaamista ja syventämistä, ja auttoi haastateltavia hahmottamaan paremmin, miten heidän tarjoamansa palvelut voisivat integroitua osaksi monipuolisempaa palvelutarjontaa. Tämä tekniikka rohkaisi haastateltavia jakamaan omia näkemyksiään ja kokemuksiaan yhteistyöstä, ja mahdollisti syvällisemmän ymmärryksen siitä, miten yhteistyötä voitaisiin kehittää ja parantaa Tampereen seudulla. Tutkimuksessa on osoitettu, että konkreettisten esimerkkien käyttäminen voi tehdä ideoiden ymmärtämisestä ja muistamisesta helpompaa (Alasuutari, 1999, 149.)

Tämä haastattelustrategia ei ainoastaan tehostanut tiedonkeruuta, vaan myös tarjosi arvokasta tietoa siitä, miten eri toimijat suhtautuvat yhteistyöhön ja millaisia mahdollisuuksia ja haasteita he näkevät sen toteuttamisessa. Tämä lähestymistapa osoittautui hyödylliseksi erityisesti silloin, kun haastateltavat eivät aluksi olleet täysin varmoja, miten heidän palvelunsa sopisi osaksi monitoimijapakettia. Esimerkkien avulla pystyimme tarjoamaan selkeämmän kuvan mahdollisista yhteistyön muodoista ja kannustamaan haastateltavia pohtimaan luovia ja innovatiivisia tapoja osallistua monitoimijayhteistyöhön.

Kvalitatiivinen tutkimus valittiin myös sen joustavuuden vuoksi. Puolistrukturoidut haastattelut mahdollistavat keskustelun suuntaamisen ja syventymisen tärkeiksi koettuihin aihealueisiin haastattelun aikana. Tämä on erityisen hyödyllistä, kun pyritään ymmärtämään monimutkaisia ja dynaamisia ilmiöitä, kuten yhteistyön kehittymistä ja sen vaikutuksia eri toimijoihin. Haastattelujen kautta pystyimme keräämään syvällistä tietoa siitä, miten eri palveluntarjoajat, kuten kuljetus-, elämys- ja majoituspalveluiden tarjoajat, näkevät yhteistyön merkityksen, millaisia haasteita ja mahdollisuuksia siihen liittyy, ja miten se vaikuttaa heidän liiketoimintaansa ja asiakaskokemuksiin.

Tämä tutkimusmenetelmä tarjosi meille mahdollisuuden saada syvälinen ja moniulotteinen näkemys Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien välisestä yhteistyöstä. Sen avulla pystyimme tunnistamaan yhteistyön käytäntöjä, selvittämään niiden taustalla olevia motiiveja ja arvioimaan niiden vaikutusta alueen matkailuelinkeinolle.

3.2.4 Haastattelut ja haastattelukysymykset

Haastatteluprosessissa käytimme segmentoitua lähestymistapaa, jossa haastateltavat jaettiin kolmeen ryhmään ja haastattelukysymykset räätälöitiin eri haastatteluryhmille heidän roolinsa ja asemansa mukaisesti Tampereen seudun matkailuelinkeinossa. Tämä segmentointi mahdollisti tarkemman ja kohdennetumman tiedonkeruun, mikä puolestaan auttoi meitä saamaan syvällisemmän ymmärryksen kunkin ryhmän näkemyksistä ja kokemuksista. Haastatteluryhmät jaettiin seuraavasti:

1. **Kuljetuspalveluiden tarjoajat:** Tämä ryhmä sisälsi yritykset ja yrittäjät, jotka tarjoavat kuljetuspalveluita matkailijoille, kuten taksi- ja bussiyhtiöt. Tavoitteenamme oli haastatella kuutta kuljetuspalveluiden tarjoajaa, mutta lopullinen haastateltavien määrä jäi viiteen.
2. **Elämyspalveluiden tarjoajat:** Tähän ryhmään kuuluivat ne toimijat, jotka tarjoavat erilaisia aktiviteetteja ja elämyksiä, kuten kulttuuritapahtumat, ulkoiluaktiviteetit ja muut matkailijoiden viihtyvyyteen suoraan liittyvät palvelut. Keskityimme varsinkin luonto- ja järvimatkailu palveluja tarjoaviin tahoihin. Tavoitteenamme oli haastatella yhdeksää elämyspalveluiden tarjoajaa, mutta lopulta haastateltavien määrä oli 12.
3. **Majoituspalveluiden tarjoajat:** Tässä ryhmässä olivat hotellit, hostellit, bed & breakfast -paikat ja muut majoitusta tarjoavat yritykset. Tavoitteenamme oli haastatella kuutta majoituspalveluiden tarjoajaa. Toteutunut haastateltavien määrä jäi kuitenkin vain kolmeen.

Kunkin ryhmän haastattelukysymykset oli suunniteltu vastaamaan niiden erityistarpeisiin ja rooleihin matkailuelinkeinon ekosysteemissä. Kysymykset keskittyivät esimerkiksi yhteistyön nykytilaan, haasteisiin ja mahdollisuuksiin, näkemyksiin yhteistyön tulevaisuudesta, sekä erityiskysymyksiin, jotka liittyvät kunkin segmentin ainutlaatuihin asemaan ja kokemukseen matkailualalla.

Huomioitavaa on, että näiden haastattelujen tarkat kysymykset ovat löydettävissä projektimme loppuraportista, joka on liitettynä opinnäytetyömme liitteisiin. Loppuraportti tarjoaa kattavan yleiskuvan kaikista käytetyistä haastattelukysymyksistä ja niiden yksityiskohtaisesta sisällöstä, mikä antaa lisäsyvyyttä ja kontekstia haastattelutuloksillemme. Kaikki haastattelut pidettiin 1.6.2023-1.9.2023 välisenä aikana.

3.3 Eettiset näkökohdat

Tutkimuksemme eettiset periaatteet ovat olleet kaiken toimintamme ytimessä, ja olemme kiinnittäneet huolellista huomiota haastateltavien yksityisyyden suojaamiseen ja kerätyn tiedon luottamuksellisuuden varmistamiseen. Eettisten näkökohtien huomioiminen on ohjannut toimintaamme tutkimuksen kaikissa vaiheissa, alkaen suunnittelusta ja jatkuen tiedonkeruun ja analyysin kautta.

Alusta alkaen olemme varmistaneet, että jokainen haastateltava on ymmärtänyt tutkimuksemme tarkoituksen ja sen, miten haastattelut suoritetaan. Olemme pyytäneet kaikilta osallistujilta suostumuksen osallistua tutkimukseen, ja heille on korostettu oikeutta kieltäytyä vastaamasta mihin tahansa kysymykseen tai keskeyttää haastattelu milloin tahansa. Olemme myös tähdentäneet, että kaikki haastattelut pidetään täysin anonyymeinä, eikä yksittäisiä osallistujia ole mahdollista tunnistaa tutkimustuloksista.

Kaikki keräämämme data on säilytetty turvallisesti ja sitä on käytetty ainoastaan tämän tutkimuksen tarkoituksiin. Olemme huolehtineet siitä, että henkilöllisyyteen viittaavat tiedot, kuten nimet tai muut tunnistetiedot, eivät ole yhdistettävissä tutkimusaineistoon. Tämä varmistaa, että kaikki tutkimuksessa käsiteltävä tieto on täysin anonyymia.

Tutkimuksemme tuloksia käsitellessämme olemme olleet erityisen tarkkoja siitä, etteivät yksittäisten haastateltavien vastaukset tai mielipiteet ole yhdistettävissä heihin henkilökohtaisesti. Tämä suojaa haastateltavien yksityisyyttä ja takaa, että heidän näkemyksensä esitetään kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti.

Olemme myös sitoutuneet siihen, ettemme jaa kerättyä aineistoa kolmansille osapuolille. Kaikki tutkimukseen liittyvä materiaali käytetään ainoastaan tässä opinnäytetyössä määritelyihin tarkoituksiin. Tämä koskee sekä kerättyä raakadataa että analyysin tuloksia ja on keskeinen osa eettistä sitoutumistamme sekä tutkimuksemme luotettavuuden varmistamista.

Näiden eettisten periaatteiden tiukka noudattaminen on ollut välttämätöntä tutkimuksemme luotettavuuden ja osallistujien suojelun varmistamiseksi sekä tutkimuksen yleisen laadun takaamiseksi.

3.4 Aineiston analyysi

Aineiston analyysivaihe oli keskeinen osa tutkimusprosessia, ja se suoritettiin huolellisesti ja systemaattisesti. Kvalitatiivisen tutkimuksen mukaisesti kerätyn aineiston analyysi keskittyi erityisesti haastattelujen sisältöön, joka käsitteli Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien välistä yhteistyötä. Sisältöanalyysin tavoitteena oli ymmärtää syvällisesti haastateltavien kokemuksia, näkemyksiä ja asenteita sekä niiden merkitystä tutkimuskysymystemme kannalta.

Analyysiprosessi alkoi aineiston laadullisella koodauksella. Jokainen haastattelu litteroitiin eli muutettiin kirjallisiksi teksteiksi, ja näistä teksteistä etsittiin keskeisiä teemoja ja käsitteitä. Tämä koodaus auttoi tunnistamaan yhtäläisyyksiä ja eroja haastateltavien vastauksissa sekä hahmottamaan yleisiä suuntauksia ja erityispiirteitä heidän näkemyksissään. Tämä vaihe oli välttämätön ymmärtääksemme, miten yhteistyötä toteutetaan, mitä haasteita siihen liittyy ja miten se vaikuttaa kunkin toimijan liiketoimintaan.

Seuraavaksi siirryimme aineiston syvempiin teemoihin ja yritimme ymmärtää, miten eri tekijät vaikuttavat yhteistyön muodostumiseen ja toteutumiseen. Keski-tyimme erityisesti siihen, miten haastateltavat kokivat yhteistyön merkityksen, mitä hyötyjä ja haasteita he siihen liittivät, ja miten yhteistyö heijastui niin asiakaskokemukseen kuin palveluntarjoajien välisiin suhteisiin. Analyysissä käytimme apuna sekä induktiivista että deduktiivista lähestymistapaa, joka mahdollisti tutkimusaineiston laajan ja monipuolisen tulkinnan. Deduktiivisen lähestymistapaa käytimme niin, että lähdimme testaamaan hypoteesia siitä, ettei Tampereen seudulle ole tarjolla tuotteistettuja monitoimijamatkapaketteja. Induktiivista lähestymistapaa taas käytimme löytääksemme piilotettuja teemoja (Tietoarkisto, n.d.)

Lisäksi analyysissä otettiin huomioon kontekstuaaliset tekijät, kuten alueen taloudelliset ja kulttuuriset erityispiirteet sekä matkailualan trendit. Tämä kontekstuaalinen lähestymistapa varmisti, että analyysi heijasti Tampereen seudun ainutlaatuista matkailuympäristöä ja sen vaikutuksia haastateltavien kokemuksiin ja näkemyksiin. Esimerkiksi haastattelujen aikana pyrimme syventämään keskustelua kontekstuaalisiin tekijöihin liittyen. Tämä tarkoitti aktiivista kuuntelua ja kysymysten esittämistä, jotka kannustivat haastateltavia pohtimaan, miten esimerkiksi alueen taloudellinen tilanne, korona pandemia tai kulttuuriset tapahtumat ovat vaikuttaneet heidän liiketoimintaansa tai yhteistyöhönsä (Tietoarkisto, n.d.)

Analyysin loppuvaiheessa kiteytimme keskeiset löydökset ja teemat, jotka vastasivat tutkimuskysymyksiimme. Tämä prosessi auttoi meitä rakentamaan kattavan kuvan tutkimusaiheestamme ja tarjosi perustan johtopäätöksille ja suosituksille, jotka esitämme opinnäytetyömme loppuosassa. Analyysivaihe oli perusteellinen ja huolellinen prosessi, joka mahdollisti syvällisen ymmärryksen Tampereen seudun matkailupalveluiden tarjoajien yhteistyöstä ja sen moninaisista ulottuvuuksista (Tietoarkisto, n.d.)

4 TUTKIMUSTULOKSET

Tässä kappaleessa esitetään Tampereen seudun elämystalouden nykytilakartoituksen segmentit, jossa keskityttiin kolmeen pääalueeseen: majoituspalvelut, elämyspalvelut ja matkailualan kuljetuspalvelut.

4.1 Majoituspalveluidentarjoajat

Kartoituksen alkuvaiheessa asetimme tavoitteeksemme haastatella kuutta eri majoituspalveluiden tarjoajaa Tampereen seudulta, jotta saisimme mahdollisimman kattavan käsityksen alueen majoitussektorista. Tämä joukko piti sisällään sekä pienempiä itsenäisiä hotelleja että suurempia hotelliketjuja, joiden näkemykset olivat olennaisia ymmärtääksemme monitoimijayhteistyön dynamiikkaa majoituspalveluiden näkökulmasta.

Valitettavasti törmäsimme merkittäviin haasteisiin tavoitellessamme suurten hotelliketjujen edustajia. Huolimatta toistuvista yrityksistä ottaa yhteyttä puhelimitse ja sähköpostitse, emme onnistuneet saamaan yhteyttä tai vastauksia näiltä toimijoilta. Tämä yhteistyön puute suurten hotellien kanssa rajoitti tutkimuksemme ulottuvuutta ja esti meitä saamasta laaja-alaista käsitystä suurten ketjuhotellien näkemyksistä ja osallistumisesta mahdollisiin monitoimijapaketteihin.

Huolimatta näistä haasteista, onnistuimme keräämään arvokasta tietoa kolmelta pienemmältä majoituspalveluiden tarjoajalta. Nämä haastattelut tarjosivat tärkeitä näkemyksiä ja käsityksiä siitä, miten nämä majoituspalvelut suhtautuvat yhteistyöhön ja monitoimijapakettien kehittämiseen. Vaikka emme päässeetkään käsiksi suurten hotelliketjujen näkemyksiin, saimme silti tärkeää tietoa siitä, miten pienemmät majoituspalveluiden tarjoajat voisivat olla osallisena monitoimijayhteistyössä Tampereen seudulla.

4.1.1 Nykyinen yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa

Kartoituksessa haastateltiin kolmea hotellia Tampereen seudulla, joiden toiminta ja näkemykset olivat keskeisiä ymmärtääksemme alueen majoituspalveluiden roolia elämystaloudessa. Yksi tutkimuksen tavoitteista oli selvittää, toteuttavatko nämä hotellit haastattelun alussa esittelemäämme vision mukaista kaupallista yhteistyötä muiden palveluntarjoajien kanssa. Tämä yhteistyö voisi käsittää esimerkiksi monitoimijapakettien tarjoamisen, jossa hotellit yhdistävät palvelunsa muiden alueellisten toimijoiden, kuten elämys- tai kuljetuspalveluiden, kanssa.

Tutkimuksemme tulokset osoittavat, että näistä kolmesta haastatellusta hotellista yksikään ei tällä hetkellä toteuta tai ole osallisena vision kaltaisessa kaupallisessa yhteistyössä muiden palveluntarjoajien kanssa. Tämä havainto on merkittävä, sillä se valottaa nykyistä tilannetta Tampereen seudun matkailuelinkeinon yhteistyökäytännöissä. Vaikka alueella on potentiaalia monitoimijapakettien kehittämiseen ja vaikka tämänkaltaisella yhteistyöllä voitaisiin tuottaa lisäarvoa niin asiakkaille kuin palveluntarjoajillekin, näyttää siltä, että tällä hetkellä tällaiset yhteistyömahdollisuudet jäävät hyödyntämättä.

4.1.2 Yhteistyö- ja paketointimahdollisuudet tulevaisuudessa

Kaikki kolme haastateltavaa majoituspalveluiden tarjoajaa kertoivat, että vaikka he eivät tällä hetkellä toteuta tällaisia monitoimijayhteistyön muotoja, he voisivat kuvitella olevansa osa vastaavaa yhteistyötä tulevaisuudessa. Tämä valmius perustui ehtoon, että yhteistyö olisi taloudellisesti kannattavaa.

4.2 Elämispalveluiden tarjoajat

Elämispalveluiden tarjoajien joukko oli monimuotoinen ja edusti laajasti Tampereen seudun elämispalveluiden kirjoa. Tämä mahdollisti kattavan käsityksen siitä, miten erilaiset toimijat, pienistä itsenäisistä yrityksistä suurempiin toimijoihin, näkevät roolinsa matkailuelinkeinon verkostossa.

Keskityimme haastatteluissa erityisesti selvittämään, millaisia kokemuksia ja näkemyksiä näillä toimijoilla on nykyisestä yhteistyöstä muiden palveluntarjoajien kanssa, sekä miten he arvioivat tulevaisuuden mahdollisuuksia monitoimijayhteistyössä. Tämä antoi meille tärkeää tietoa siitä, mitkä tekijät edistävät tai estävät yhteistyötä elämispalveluiden alalla.

4.2.1 Nykyinen yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa

Kartoituksemme aikana haastatelluista kahdestatoista elämispalveluiden tarjoajasta Tampereen seudulla ilmeni, että yksikään ei tällä hetkellä ollut mukana vision kaltaisessa kaupallisessa yhteistyössä. Tämä havainto tehtiin suorien kysymysten ja keskustelujen kautta, joissa tiedusteltiin näiden elämispalveluiden tarjoajien nykyisiä yhteistyökäytäntöjä ja -mahdollisuuksia.

Vaikka haastattelut osoittivat, että elämispalveluiden tarjoajat ovat aktiivisia toimijoita alueen matkailumarkkinoilla, heidän osallistumisensa monitoimijapakettien kaltaisiin yhteistyömuotoihin oli vähäistä tai olematonta.

4.2.2 Yhteistyö- ja paketointimahdollisuudet tulevaisuudessa

Kartoituksen aikana haastateltujen kahdentoista elämispalveluiden tarjoajan vastauksissa ilmeni, että vaikka he eivät tällä hetkellä toteuta monitoimijayhteistyötä, kaikki olivat avoimia tällaiselle yhteistyölle tulevaisuudessa, mikäli se osoittautuisi taloudellisesti kannattavaksi. Tämä havainto perustui suoriin kysymyksiin haastatteluissa, joissa tiedusteltiin heidän valmiuttaan osallistua yhteistyöhön.

Kaikkien haastateltujen elämispalveluiden tarjoajien vastaukset osoittivat yhteneväisesti, että taloudellinen kannattavuus on keskeinen tekijä heidän päätöksenteossaan yhteistyöhön liittyen. Vaikka tällä hetkellä yhteistyötä ei ole toteutettu, heidän valmiutensa siihen osoittaa potentiaalia tulevaisuuden monitoimijayhteistyölle alueella.

4.3 Kuljetuspalveluiden tarjoajat

Tampereen seudun kuljetuspalveluiden tarjoajien joukko osoittautui erittäin monipuoliseksi, tarjoten laajan katsauksen alueen kuljetussektorin monimuotoisuuteen. Tutkimuksessa pystyimme hahmottamaan, kuinka erikokoiset kuljetuspalvelujen tarjoajat, pienistä yrittäjistä suuriin yrityksiin, näkevät itsensä osana matkailualan verkostoa.

Haastatteluissa syvennyimme erityisesti tutkimaan, millaisia kokemuksia ja näkemyksiä näillä tarjoajilla on nykyisestä yhteistyöstään muiden palveluntarjoajien kanssa ja miten he arvioivat tulevaisuuden yhteistyömahdollisuuksia monialaisessa kumppanuudessa. Tämän lisäksi selvitimme heidän nykyisen kalustonsa määrää tulevaisuuden yhteistyömahdollisuuksia silmällä pitäen. Tämä antoi meille arvokasta tietoa siitä, kuinka hyvin varustautuneita nämä toimijat ovat vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ja mahdollisuuksiin kuljetusalalla.

4.3.1 Nykyinen yhteistyö muiden palveluntarjoajien kanssa

Tutkimuksemme aikana haastattelimme viittä kuljetuspalveluiden tarjoajaa Tampereen seudulla, ja tulokset osoittivat, että kukaan heistä ei ollut osallisena vision kaltaisessa yhteistyössä Tampereen seudun alueella. Vaikka nämä tarjoajat olivat aktiivisia kuljetuspalveluiden tarjoamisessa, heidän yhteistyönsä muiden matkailualan toimijoiden kanssa rajoittui lähinnä tilannesidonnaisiin ja lyhytaikaisiin sopimuksiin, jotka eivät sisältäneet pitkäkestoisia strategisia kumppanuuksia tai monialaisia matkailupalvelupaketteja.

Vaikka tutkimuksemme osoitti, että kukaan viidestä haastatellusta kuljetuspalveluiden tarjoajasta Tampereen seudulla ei ollut mukana vision kaltaisessa yhteistyössä paikallisesti, yksi haastatelluista oli kuitenkin osallisena Viroon suuntautuvan matkapaketin toteutuksessa. Tämä erityinen tapaus poikkeaa yleisestä havainnosta, sillä kyseinen tarjoaja oli integroitu osaksi monialaista matkapakettia, joka ylitti paikallisen toiminnan rajat ja ulottui kansainvälisille markkinoille.

4.3.2 Yhteistyö- ja paketointimahdollisuudet tulevaisuudessa

Kartoituksemme paljasti, että vaikka tällä hetkellä Tampereen seudun kuljetuspalveluiden tarjoajat eivät ole laajasti mukana vision kaltaisessa yhteistyössä, he osoittivat merkittävää kiinnostusta tällaisia hankkeita kohtaan tulevaisuudessa. Keskeinen ehto tälle kiinnostukselle oli taloudellisen kannattavuuden varmistaminen. Kaikki haastatellut kuljetuspalveluiden tarjoajat korostivat, että he olisivat valmiita osallistumaan monialaiseen yhteistyöhön ja paketointiin, mikäli se osoittautuisi taloudellisesti hyödylliseksi heidän liiketoiminnalleen.

Tämä avoimuus yhteistyölle tarjoaa lupaavia näkymiä Tampereen seudun matkailualan tulevaisuudelle, sillä se viittaa siihen, että kuljetuspalveluiden tarjoajat näkevät potentiaalia synergioissa ja lisäarvossa, jonka laaja-alainen kumppanuus voi tuoda. On tärkeää, että tulevaisuuden yhteistyöhankkeissa otetaan huomioon kuljetuspalveluiden tarjoajien taloudelliset intressit ja pyritään luomaan malleja, jotka tukevat kaikkien osapuolten kestävästä kasvusta ja menestystä.

Tämän perusteella on selvää, että Tampereen seudulla on tilaa innovatiivisille yhteistyömalleille, jotka voivat yhdistää kuljetuspalvelut osaksi monipuolisia matkailupalvelupaketteja. Tämä edellyttää kuitenkin toimialojen välistä dialogia, yhteistyön esteiden tunnistamista ja ylittämistä sekä kannustimien luomista, jotka houkuttelevat kuljetuspalveluiden tarjoajia osaksi laajempia matkailuhankkeita.

5 ELÄMYSPAJA

Kartoituksen jälkeisenä toimenpiteenä merkittävänä osana oli Elämispaja, joka järjestettiin kartoituksen päätteeksi. Tämä tapahtuma oli suunnattu kaikille haastatteluun osallistuneille palveluntarjoajille, sekä muille matkailualan toimijoille ja asiantuntijoille. Elämispajan tarkoituksena oli tarjota foorumi tulosten esittelylle, yhteistyön edistämiseksi ja tulevaisuuden suunnitelmien luomiselle. Tapahtuma järjestettiin interaktiivisena työpajana, jossa osallistujat pääsivät keskustelemaan kartoituksen havainnoista ja pohtimaan niiden soveltamista käytäntöön.

Elämispajan järjestäminen oli projektin keskeinen elementti. Se tarjosi ainutlaatuisen mahdollisuuden koota yhteen alueen matkailualan eri toimijat ja luoda uusia yhteistyösuhteita. Tapahtuman aikana osallistujat saivat mahdollisuuden verkostoitua, jakaa kokemuksiaan ja oppia toisiltaan. Pajan aikana keskusteltiin avoimesti alueen matkailun nykytilasta, tulevaisuuden haasteista ja mahdollisuuksista. Erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, miten eri toimijat voisivat työskennellä yhdessä luodakseen entistä houkuttelevampia matkailukokemuksia.

Projektin päätteeksi jokaiselle haastatteluun osallistuneelle palveluntarjoajalle lähetettiin kattava loppuraportti kartoituksen tuloksista. Raportti sisälsi yksityiskohdallisen analyysin koko projektin aikana kerätystä tiedosta, mukaan lukien haastattelujen keskeiset havainnot, suositukset ja ehdotukset tulevaisuuden toimenpiteiksi. Raportin tavoitteena oli tarjota konkreettinen perusta alueen matkailutoimijoiden päätöksenteolle ja strategian kehittämiseksi. Se pyrki myös vahvistamaan ymmärrystä alueen matkailun nykytilasta ja tarjoamaan suuntaviivoja tulevaisuuden yhteistyölle ja kehitykselle.

Loppuraportin lähetys ja Elämispajan järjestäminen olivat projektin loppuvaiheen keskeisiä toimenpiteitä. Nämä toimet eivät ainoastaan koonneet yhteen projektin tuloksia, vaan loivat myös pohjan jatkoyhteistyölle ja Tampereen seudun matkailulinkeiden kehittämiseksi.

KUVA 1. Kuva elämyspajasta.

Elämyspajan ajankohtana oli 23.8.2024 ja paikkana Finlaysonin Kohtaamisipaiste. Elämyspajaan oli kutsuttu 78 ihmistä, ja toteutunut osallistujien määrä oli 30. Tämä oli erinomainen osallistujamäärä.

Elämyspaja koostui useasta osiosta, jotka oli suunniteltu edistämään vuorovaikutusta ja yhteistyötä osallistujien kesken. Aluksi tapahtumassa esiteltiin kartoituksen pääkohdat ja keskeiset löydökset. Tämä toimi pohjana syvemmälle keskustelulle ja yhteistyön mahdollisuuksien tunnistamiselle.

Elämyspajassa oli myös puhujana Ekokumppanien edustaja. Esityksen aiheena oli "Onko nykyään enää järkeä kehittää matkapaketteja, jotka eivät huomioi vastuullisuutta? Tämä aihe herätti keskustelua ja pohdintaa vastuullisuuden merkityksestä matkailualan tulevaisuudessa. Ekokumppanien puhuja korosti, että matkailualan on sopeuduttava kasvavaan vaatimukseen vastuullisuudesta ja että matkapakettien kehittämisessä on otettava huomioon ympäristövaikutukset, sosiaalinen vastuu ja taloudellinen kestävyys.

Osallistujille järjestettiin ryhmätyöskentelyä, jossa he saivat mahdollisuuden tutustua toisiinsa, jakaa kokemuksia ja näkemyksiä sekä ideoida yhteistyömahdollisuuksia. Ryhmätyöskentelyn tarkoituksena oli luoda konkreettisia ehdotuksia siitä, miten eri palveluntarjoajat voisivat työskennellä yhdessä luoden monipuolisia ja houkuttelevia matkailupalveluita. Erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, miten monitoimijapaketteja voitaisiin kehittää ja miten niiden kautta voitaisiin tarjota matkailijoille entistä rikkaampia elämyksiä.

Tehtävänanto oli:

1. Miettikää millaisia alan toimijoita olisi hyvä aktivoida kehittämään yhdessä uusia (monitoimija) elämyspalveluita.
2. Keskustelkaa ja kirjatkaa omia kokemuksianne mieleenpainuvista elämyksistä mistä päin maailmaa tahansa
3. Millaisia haasteita näet mahdollisten monitoimijapakettien toteuttamisessa?
4. Kaiken tänään kuullun ja keskustelun pohjalta: jos yksi asia (idea, haaste, havainto) nousee ylitse muiden, niin mikä se olisi; listatkaa kunkin keskustelijan yksi asia.

Elämyspajassa käsiteltiin myös alueen matkailupalveluiden nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä. Osallistujat jakoivat ajatuksiaan siitä, miten Tampereen seutua voitaisiin kehittää entistä houkuttelevammaksi matkailukohteeksi. Keskusteluissa nousivat esille myös mahdolliset haasteet ja esteet, jotka saattavat vaikuttaa yhteistyöhön ja uusien palvelukonseptien kehittämiseen.

Työpajan lopuksi osallistujat jakoivat yhteenvetoja ryhmätöistään ja esittivät ehdotuksia siitä, miten näitä ideoita voitaisiin edistää ja toteuttaa käytännössä. Tämä antoi arvokasta palautetta kartoituksen toteuttajille ja loi pohjan tulevalle yhteistyölle ja kehitystoimille Tampereen seudulla.

Elämyspaja oli siis merkittävä askel eteenpäin Tampereen seudun matkailualan kehittämisessä. Se ei ainoastaan tarjonnut foorumia tulosten jakamiselle, vaan myös loi uusia mahdollisuuksia yhteistyölle, verkostoitumiselle ja innovatiivisten matkailupalveluiden kehittämiselle.

5.1 Loppuraportti

Kartoituksen päättyessä laadittiin loppuraportti, joka toimii yhteenvedon ja analyysin muodossa Tampereen seudun elämystalouden nykytilasta. Loppuraportti oli suunnattu kaikille projektin sidosryhmille, mukaan lukien haastateltavat palveluntarjoajat, päätöksentekijät ja muut alueen matkailualan toimijat. Tämän raportin tarkoituksena oli tarjota perusteellinen yhteenveto kartoituksen tuloksista, sekä esittää suosituksia ja toimenpide-ehdotuksia alueen matkailuelinkeinon kehittämiseksi.

Loppuraportti koostui useista osioista, jotka kattoivat kartoituksen keskeiset näkökohdat. Aluksi raportissa esiteltiin tutkimuksen tavoitteet ja metodologia, minkä jälkeen syvennyttiin haastattelujen ja muiden kerättyjen tietojen analyysiin. Raportissa käsiteltiin muun muassa palveluntarjoajien näkemyksiä yhteistyöstä, nykyisistä haasteista, ja tulevaisuuden mahdollisuuksista. Erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, miten eri toimijoiden välillä voidaan edistää yhteistyötä ja kehittää uusia, innovatiivisia matkailutuotteita ja -palveluita.

Raportissa esiteltiin myös tarkat johtopäätökset, jotka perustuivat kartoituksen aikana kerättyyn tietoon. Näiden johtopäätösten avulla pyrittiin tarjoamaan kattava kuva siitä, missä Tampereen seudun matkailuala menee tällä hetkellä, ja mitkä ovat sen suurimmat kehittämistarpeet. Lisäksi raportissa annettiin konkreettisia suosituksia siitä, miten näihin haasteisiin voitaisiin vastata ja miten alueen matkailuelinkeinoa voitaisiin kehittää tulevaisuudessa.

Loppuraportin tärkeä osa oli ehdotukset jatkotoimenpiteiksi. Näissä ehdotettiin erilaisia strategioita ja toimia, jotka voivat auttaa Tampereen seudun matkailuelinkeinoa kasvamaan ja kehittymään. Ehdotukset kattoivat laajan kirjon toimenpiteitä, kuten yhteistyöprojekteja, markkinointikampanjoita ja palveluiden kehittämisen tukemista.

Kokonaisuudessaan loppuraportti tarjosi arvokasta tietoa ja suuntaviivoja Tampereen seudun matkailualan toimijoille. Se auttoi ymmärtämään nykyisen tilanteen vahvuuksia ja heikkouksia, ja tarjosi perustan tulevalle suunnittelulle ja päätöksenteolle. Raportin avulla pyrittiin varmistamaan, että Tampereen seutu voi jatkossakin kehittyä houkuttelevana ja elinvoimaisena matkailukohteena.

(Ervelius & Ovaskainen. Tampereen seudun elämystalouden nykytilakartoituksen loppuraportti 2023.)

6 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön toteuttaminen kahdestaan EEE Consulting Oy:n kautta on tarjonnut meille arvokkaita oivalluksia ja käytännön kokemuksia, jotka ovat suoraan vaikuttaneet myös yrityksemme toimintaan. Esimerkiksi haastattelujen suunnittelussa ja toteutuksessa kohtasimme haasteen: miten saada majoituspalveluiden tarjoajat avoimesti keskustelemaan yhteistyön haasteista. Ratkaisimme tämän luomalla kysymyksiä, jotka keskittyivät heidän omiin kokemuksiinsa ja näkemyksiinsä, mikä rohkaisi heitä jakamaan rehellisiä ja syvällisiä vastauksia.

Pohdintaosiossamme on tärkeää käsitellä myös sitä, miten suurten hotellien poisjäänti haastatteluprosessistamme vaikutti tutkimukseemme. Alun perin suunnitellessamme haastatteluita toivoimme saavamme kattavan näkökulman Tampereen seudun matkailuelinkeinon yhteistyöhön, mukaan lukien suurten hotelliketjujen roolin ja näkemykset. Suurten hotellien osallistuminen olisi tarjonnut arvokasta tietoa yhteistyön laajuudesta ja haasteista suurempien toimijoiden näkökulmasta. Heidän poisjäätinsä aiheutti aluksi pettymystä, sillä se rajoitti näkemyksiämme siitä, miten laajamittainen yhteistyö alueella toteutuu.

Kuitenkin suurten hotellien poisjäänti avasi myös uusia näkökulmia tutkimukseemme. Heidän poisjäätinsä antoi meille mahdollisuuden keskittyä pienempiin ja keskisuuriin toimijoihin, jotka usein ovat joustavampia ja innovatiivisempia yhteistyössä. Tämä näkökulma oli arvokas, sillä se toi esille yhteistyön dynamiikan ja mahdollisuudet, jotka saattavat jäädä suurempien toimijoiden varjoon. Pienempien toimijoiden kokemukset ja näkemykset yhteistyöstä tarjosivat syvällistä tietoa siitä, miten yhteistyötä voidaan edistää ja kehittää erityisesti alueen pienemmissä ja keskisuurissa yrityksissä.

Keskeiset syyt suurten hotellien pois jäännille pohdintojemme mukaan olivat huoneiden korkeat käyttöasteet sekä vahvat ketjuohjaukset. Viime vuosina Nokia-areena on nauttinut suurta suosiota kansainvälisten tapahtumien näyttämönä mm. kahdet jääkiekon MM-kisat sekä lukuisat konsertit ja konferenssit mitkä ovat luontaisesti nostaneet paikallisten majoituspalveluiden käyttöastetta. Venäläisomisteinen Helsinki Halli (ent. Hartwall Areena) on pakotteiden myötä ollut tyhjiin jo pari vuotta mikä on ajanut suuret tapahtumat Tampereen uuteen monitoimihalliin. (Siippainen, A. 2022 Autioksi sanottu Helsinki-halli yllätti. Vantaan Sanomat 2022). Suuri käyttöaste ei innosta suuria hotelliketjuja investoimaan pake-toimiseen koska huoneet ovat korkealla käytöllä ilman niitäkin. (Kuvio 2.)

KUVIO 2. Tilastokeskuksen datalla laadittuja grafiikoita mitkä kertovat Pirkanmaan majoituskapasiteetin, huonekäyttöasteen sekä vuodekäyttöasteen verrattuna pääkaupunkiseutuun viimeiseltä 7 vuodelta. (Visit Finland, Tilastokeskus 2023, 12.)

Tämä asetti meille haasteen arvioida ja tulkita tuloksiamme eri näkökulmasta. Vaikka suurten hotellien näkemykset jäivät puuttumaan, pystyimme muodostamaan kattavan kuvan siitä, miten yhteistyö voi kehittyä ja millaisia haasteita siihen liittyy erityisesti pienemmissä toimijoissa. Tämä auttoi meitä ymmärtämään paremmin alueen monipuolista matkailuelinkeinoa ja antoi vahvaa pohjaa suositusten tekemiselle, jotka kohdistuvat erityisesti pienempien ja keskisuurten yritysten tarpeisiin ja mahdollisuuksiin.

Lisäksi suurten hotellien poisjäänti toi esille tarpeen syventää ymmärrystä siitä, miksi jotkut toimijat eivät ole halukkaita osallistumaan yhteistyöhön. Tämä havainto antoi meille mahdollisuuden pohtia syvemmin yhteistyön esteitä ja tarvetta luoda kannustimia ja mekanismeja, jotka rohkaisevat laaja-alaisempaan osallistumiseen matkailuelinkeinossa. Näin ollen, vaikka suurten hotellien puuttuminen asetti kartoitukselle rajoituksia, se myös laajensi ymmärrystämme ja avasi uusia tutkimuspolkuja tulevaisuuden tutkimukselle.

Tutkimuksemme aikana opimme, että haastattelukysymysten jatkuva tarkastelu ja tarvittaessa niiden muokkaaminen olisi voinut parantaa tutkimuksen laatua ja tulosten relevanssia. Tämä oivallus on tärkeä opetus tulevaisuuden tutkimuksia varten ja korostaa joustavan tutkimusasenteen merkitystä.

Tutkimuksen alussa kehittelemämme haastattelukysymykset olivat huolellisesti suunniteltuja ja tarkoitettu ohjaamaan keskustelua tärkeiden teemojen ympärillä. Kuitenkin tutkimuksen edetessä ja kerätessämme lisää tietoa huomasimme, että jotkin kysymykset olisivat voineet olla tarkemmin kohdennettuja tai niitä olisi voitu muotoilla uudelleen paremmin vastaamaan tutkimuksen kehittyvää suuntaa. Tämä olisi mahdollistanut vielä syvällisemmän ymmärryksen aiheesta ja antanut meille mahdollisuuden tutkia uusia, tutkimuksen edetessä esiin nousseita näkökulmia.

Esimerkiksi, kun huomasimme, että tietyt aiheet tai teemat herättivät erityistä kiinnostusta haastateltavien keskuudessa, olisi ollut hyödyllistä muokata seuraavien haastattelujen kysymyksiä näitä aiheita syvemmin käsitteleviksi. Lisäksi joissakin tapauksissa haastatteluiden aikana ilmeni uusia kysymyksiä tai aihealueita, joiden olisi kannattanut näkyä myös haastattelurungossa.

Tämä kokemus opetti meille, että tutkimus on dynaaminen prosessi, jossa joustavuus ja valmius sopeutua ovat keskeisiä. Tulevaisuudessa olemme paremmin varautuneita arvioimaan ja tarvittaessa säätämään haastattelukysymyksiämme

tutkimuksen edetessä, jotta voimme varmistaa, että ne vastaavat parhaalla mahdollisella tavalla tutkimuksen tavoitteisiin ja mahdollistavat kattavan tiedonkeruun.

Yhteistyömme aineiston analysoinnissa toi esiin erilaisia tulkintoja aineistosta. Esimerkiksi, kun analysoimme haastattelutuloksia, havaitsimme, että vaikka monet palveluntarjoajat tunnistivat yhteistyön hyödyt, he kokivat teknologian käytön yhteistyössä haasteellisena. Tämän havainnon perusteella päätimme yrityksemme kehittää helppokäyttöisiä digitaalisia työkaluja, jotka helpottavat yhteistyötä alueen matkailupalveluiden kesken.

Opinnäytetyön aikana kohtasimme myös eettisen haasteen liittyen haastateltavien anonymiteetin varmistamiseen. Tämä korosti meille, kuinka tärkeää on kommunikoida selkeästi tutkimuksen tarkoituksesta ja tietosuojakäytännöistä. Yrityksemme palveluiden kehittämisessä olemme soveltaneet näitä oppeja varmistamalla, että asiakastietoja käsitellään aina luottamuksellisesti ja läpinäkyvästi.

Tämän opinnäytetyön kautta olemme myös oppineet arvostamaan monipuolisen näkökulman ja tiimityöskentelyn merkitystä. Esimerkiksi Elämispajan järjestämisessä huomasimme, että eri taustoista tulevien osallistujien yhteinen ideointi johti innovatiivisiin ehdotuksiin uusista matkailupalveluista. Tämä kokemus on inspiroinut meitä järjestämään vastaavia työpajoja yrityksemme kautta, edistäen siten alueellista yhteistyötä ja uusia matkailupalveluiden kehittämismahdollisuuksia.

Yhteenvetona, tämä opinnäytetyö on ollut sekä henkilökohtaisesti että ammatillisesti erittäin hyödyllinen, tarjoten meille konkreettisia oppeja, joita olemme voineet suoraan soveltaa yrityksemme palveluiden ja strategioiden kehittämisessä.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

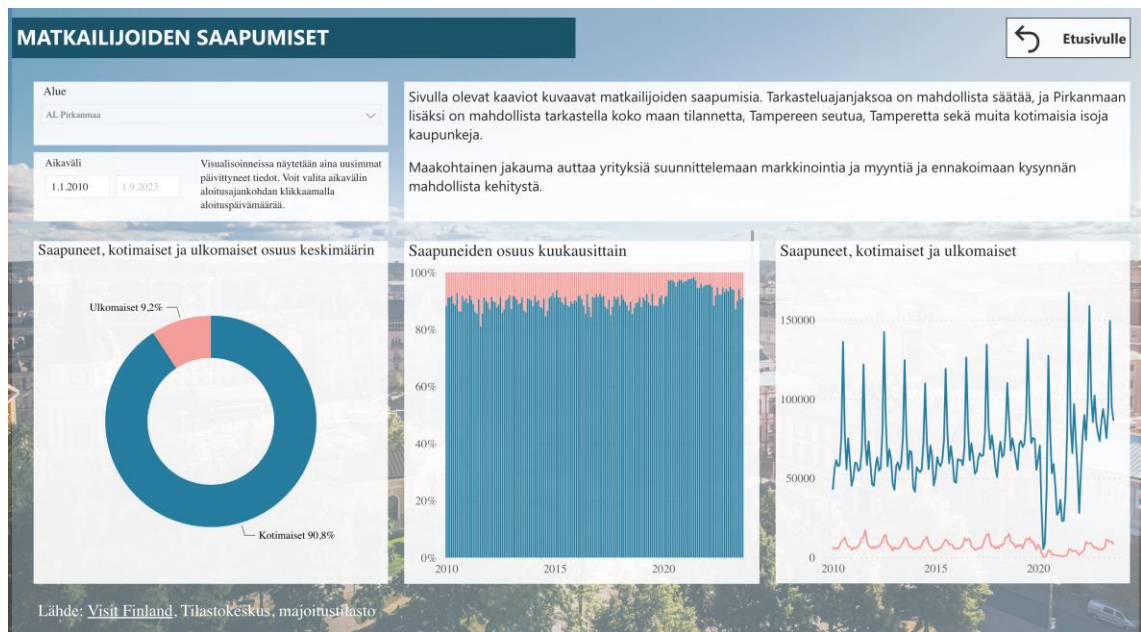
Tämän opinnäytetyön tutkimus on tarjonnut kattavan katsauksen Tampereen seudun elämystalouden nykytilanteeseen ja yhteistyömahdollisuuksiin eri palveluntarjoajien näkökulmasta. Tulokset auttavat ymmärtämään alueen matkailuelämysten kehityksen mahdollisuuksia sekä esiin nousseita haasteita.

Kartoituksessa korostui monitoimijapakettien potentiaali matkailijoiden kokemusten rikastuttamisessa. Samalla tutkimus toi esille tärkeitä kehityskohteita, kuten luottamuksen puutteen ja järjestelmien yhteensovittamisen vaikeudet, jotka voivat hidastaa yhteistyön etenemistä. Hotellien aktiivinen osallistuminen nähtiin välttämättömäksi, vaikka niiden asenne monitoimijapaketteja kohtaan vaikuttaa paikoin varovaiselta.

Tutkimus osoitti, että yhteistyön onnistuminen edellyttää selkeän yhteisen vision luomista. Visio "Tampere on elämys" kiteyttää alueen matkailun tavoitetilan ja toimii toimijoiden yhteistyötä ohjaavana tekijänä. Luottamuksen rakentaminen ja kaikkien osapuolten sitoutuminen tähän visioon ovat keskeisiä matkailuelinkeinon kestävän kehityksen varmistamiseksi.

Nuorten asiantuntijoiden tuomat uudet ideat ja innovatiiviset lähestymistavat nousivat tutkimuksessa merkittäviksi kehitystekijöiksi. Heidän näkemyksensä voivat tarjota arvokasta lisäarvoa elämystalouden haasteisiin vastaamisessa ja uusien matkailukonseptien luomisessa.

Koronapandemian vaikutukset matkailukäyttäytymiseen korostavat kotimaan matkailun merkitystä. Matkailijoiden muuttuneet odotukset ja tarpeet herättävät tarpeen palvelujen räätälöimiseen eri segmenttien mukaisesti. Monitoimijapakettien suunnittelussa on tärkeää huomioida erityisesti kotimaan matkailijoiden kiinnostuksen kohteet. Tampereen seudulla käy paljon matkailijoita, jotka yöpyvät paikallisissa hotelleissa ja trendi kasvaa vuosi toisensa jälkeen. Vielä toistaiseksi valtaosa matkailijoista on Suomalaisia. (Kuvio 3.)

KUVIO 3. Visit Finlandin Tampereen seudun matkailijatilastot vuodelta 2023.

Projektimme loppuraportti sisältää yksityiskohtaiset suositukset ja toimintasuunnitelmat monitoimijapakettien kehittämiseksi, hotellien osallistumisen vahvistamiseksi sekä matkailusegmenttien tarkemmaksi ymmärtämiseksi. Se tarjoaa selkeät suuntaviivat Tampereen seudun matkailuelinkeinon tulevaisuuden kasvulle.

8 EHDOTETUT JATKOTOIMENPITEET

Nykytilakartoituksemme tulokset tarjoavat vankan pohjan Tampereen seudun elämystalouden kehittämiseksi ja yhteistyön edistämiseksi. Tulosten perusteella olemme yhdessä tunnistaneeet keskeiset jatkotoimenpiteet, jotka voivat auttaa viemään eteenpäin visiota, jonka mukaan "Tampere on elämys". Nämä toimenpiteet keskittyvät erityisesti yhteistyön syventämiseen, markkinointistrategioiden kohdentamiseen, innovaatioiden kehittämiseen, nuorten osallistamiseen, brändin vahvistamiseen, asiantuntijoiden roolin hyödyntämiseen, monitoimijapakettien myyntiin ja pilotoimiseen.

1. **Yhteistyön edistäminen:** Olemme havainneet, että alueen palveluntarjoajien välinen yhteistyö on elintärkeää. Tämän vuoksi ehdotamme säännöllisten verkostoitumistilaisuuksien, yhteisten tapahtumien ja työpajojen järjestämistä. Näissä tilaisuuksissa toimijat voivat vaihtaa ideoita ja kokemuksia, mikä voi synnyttää uusia yhteistyömuotoja ja -projekteja. Tällainen yhteistyö voisi esimerkiksi ilmetä monitoimijapaketeissa, jotka tarjoaisivat matkailijoille kokonaisvaltaisia elämyksiä Tampereella.
2. **Kohdennetut markkinointistrategiat:** Tunnistimme tarpeen kehittää kohdennettuja markkinointistrategioita, jotka vastaavat eri matkailijasegmenttien toiveisiin ja tarpeisiin. Tämä tarkoittaa, että viestinnässä tulisi korostaa niitä elämyksiä ja palveluita, jotka resonovat eri kohderyhmien kanssa. Tehokas markkinointi ja viestintä auttavat houkuttelemaan sekä kotimaisia että kansainvälisiä matkailijoita, tuoden esille Tampereen seudun monipuoliset matkailumahdollisuudet.
3. **Innovaatiot monitoimijapaketeissa:** Ehdotamme, että monitoimijapakettien kehittämisessä keskityttäisiin innovaatioihin, jotka rikastuttavat matkailijoiden kokemuksia. Tämä voi tarkoittaa uusien, räätälöityjen elämystalouspakettien suunnittelua, jotka yhdistävät eri palveluntarjoajien tarjontaa siten, että matkailijat saavat nauttia joustavista ja yksilöllisistä elämyksistä. Tällainen lähestymistapa voi tehdä Tampereesta vieläkin houkuttelevamman kohteen eri matkailijaryhmille.

4. **Nuorten Osallistaminen:** Korostamme nuorten, erityisesti paikallisten opiskelijoiden ja nuorten yrittäjien, osallistamisen merkitystä elämystalouden kehittämisesssä. Heidän tuoreet ideansa ja innovatiiviset näkökulmansa voivat tuoda uutta energiaa alueen matkailuelämysten kehittämiseen. Ehdotamme erilaisten kilpailujen ja tapahtumien järjestämistä, jotka rohkaisevat nuoria tuomaan esiin omia ideoitaan ja näkemyksiään.
5. **Brändin Vahvistaminen:** Vision "Tampere on elämys" ympärille rakentaminen vaatii vahvan ja tunnistettavan brändin luomista. Tämä sisältää tarinan ja visuaalisen ilmeen kehittämisen, jotka välittävät alueen ainutlaatuisuuden ja tarjoavat kiehtovan kuvan Tampereen tarjoamista mahdollisuuksista. Vahva brändi auttaa erottumaan kilpailijoista ja houkuttelemaan uusia matkailijoita.
6. **Asiantuntijoiden Jatkuvan Roolin Hyödyntäminen:** Nykytilakartoituksessa mukana olleet asiantuntijat voivat jatkaa merkittävässä roolissa, toimien neuvonantajina ja tukijoina uusien hankkeiden kehittämisesssä ja toteuttamisessa. Heidän asiantuntemuksensa ja aiemmin rakentamansa luottamussuhteet palveluntarjoajiin tekevät heistä arvokkaita kumppaneita edistettäessä yhteistyötä ja uusia projekteja.
7. **Myyjän tai Koordinaattorin Roolin Tutkiminen:** Ehdotamme, että selvitetään mahdollisuuksia löytää tai perustaa rooli, joka keskittyisi monitoimijapakettien myyntiin ja koordinointiin. Tällainen rooli voisi helpottaa yhteistyötä palveluntarjoajien välillä ja tarjota matkailijoille selkeitä ja houkuttelevia pakettiratkaisuja.
8. **Pilotoiminen:** Monitoimijapakettien pilotoiminen on tärkeä askel, joka mahdollistaa konseptin testaamisen käytännössä. Pilottiprojektin kautta voimme kerätä arvokasta tietoa pakettien toimivuudesta, matkailijoiden vastaanotosta ja mahdollisista parannustarpeista. Tämä vaihe on välttämätön, jotta voimme ymmärtää paremmin, miten monitoimijapaketit voivat tuoda lisäarvoa sekä matkailijoille että palveluntarjoajille, ja miten ne voidaan ottaa laajemmin käyttöön tulevaisuudessa.

Nämä ehdotetut jatkotoimenpiteet löytyvät laatimastamme loppuraportista.

Yhteenvetona todetaan, että nykytilakartoituksen tulokset antavat vankan perustan Tampereen seudun elämystalouden kehittämiseksi. Jatkotoimenpiteet keskittyvät yhteistyöhön, räätälöityjen palvelujen ja monipuolisen markkinoinnin edistämiseen. "Tampere on elämys" -visio ohjaa toimintaa kohti entistä houkuttelevampaa ja yhteistyölähtöistä elämystaloutta, joka tarjoaa unohtumattomia elämyksiä matkailijoille ja paikallisille asukkaille.

LÄHTEET

Alasuutari, P. 1999. Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino.

Bieger, T & Laesser, C, 2004 Market segmentation by motivation: The case of Switzerland. Journal of Travel Research

Konu, H., Pesonen, J. & Reijonen, H. (toim.). (2020). Matkailuliiketoimintaa teoriasta käytäntöön. Vastapaino.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (2019). The Experience Economy: With a New Preface by the Authors. Harvard Business Review Press.

Tietoarkisto. Laadullinen tutkimus ja teoria. Viitattu, saatavilla: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullinen-tutkimus-ja-teoria/#Menetelmiin-ja-analyysita-poihin-liittyvat-teoriat>

Tietoarkisto. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Viitattu, saatavilla: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>

Verhelä, P, Lackman, P. 2003. Matkailun ohjelmopalvelut. 1. painos.

<https://visittampere.fi/yrityksille/palvelumme-matkailuyrityksille/ennakointi-ja-tiedolla-johtaminen/>

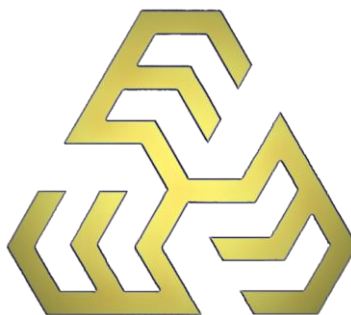
LIITTEET

Liite 1. Nykytilakartoituksen loppuraportti

1 (14)

EEE Consulting
Kaupunki

Tampereen

Tampereen seudun elämystalouden nykytilakartoituksen loppuraportti

Johdanto

Tampereen seutu on tunnettu monipuolisesta tarjonnastaan, upeasta luonnostaan ja vetovoimaisesta kaupunkikulttuuristaan. Matkailu on alueelle merkittävä elinkeino, joka vaikuttaa paitsi taloudellisesti myös alueen identiteettiin ja vetovoimaan. Tämän loppuraportin tarkoituksena on esitellä Tampereen seudun elämystalouden nykytilakartoituksen tulokset, jotka keskittyivät paikallisten matkailualan palveluntarjoajien yhteistyön halukkuuden mittaamiseen sekä sen nykytilaan, erityisesti korostaen matkojen ja palveluiden paketoitua Tampereen seudulle.

Nykytilakartoituksen tavoitteena oli saada kokonaisvaltainen kuva alueen matkailupalvelujen tilanteesta, erityisesti siitä millaista yhteistyötä alueella jo on ja onko tahtoa lähteä kehittämään sitä matkapakettien muodossa. Kartoituksessa

keskityttiin pääosin majoituspalveluihin, elämyspalveluita tarjoavien sekä kuljetuspalveluiden tarjoajiin, sillä nämä kolme osa-aluetta muodostavat matkailijan kokonaisvaltaisen elämyksen perustan.

Raportin pohjana toimi laaja haastatteluaineisto, joka koostu pääosin majoituspalveluiden, elämyspalveluita tarjoavien sekä kuljetuspalveluiden tarjoajien vastauksista. Haastatteluissa keskityttiin yhteistyön nykytilanteen lisäksi myös tulevaisuuden näkymiin ja mahdollisiin kehityskohteisiin. Haastatteluaineisto analysoitiin systemaattisesti, ja siitä saadut tulokset toimivat tämän loppuraportin keskeisenä sisältönä. Tutkimusmenetelmänä käytettiin laadullista tutkimusta.

Raportin rakenne seuraa kartoituksen teemoja. Ensin tarkastelemme majoituspalveluiden tarjoajien näkemyksiä yhteistyöstä sekä heidän roolistaan alueen matkailun kehittämisessä. Tämän jälkeen siirrymme elämyspalveluita tarjoavien käsityksiin yhteistyön merkityksestä ja siihen liittyvistä haasteista. Kuljetuspalveluiden tarjoajien rooli ja näkemykset yhteistyöstä käsitellään omana osionaan. Lopuksi kokoamme yhteen näiden eri osa-alueiden tulokset ja esitämme johtopäätökset yhteistyön laadusta sekä mahdollisista kehityssuunnista.

Raportin tavoitteena on tarjota kuva nykytilanteesta, joka auttaa paikallisia matkailutoimijoita, päättäjiä sekä sidosryhmiä ymmärtämään alueen vahvuudet ja kehittämiskohteet - erityisesti elämystalouden potentiaali. Toivomme, että tämä raporttia toimisi apuna tuleville strategisille päätöksille ja yhteistyön kehittämiselle, jotta Tampereen seutu voi jatkossakin tarjota vierailleen unohtumattomia elämyksiä ja vahvistaa asemaansa houkuttelevana matkailukohteena.

Kartoituksen haastattelut: Muuttuneet osallistujamäärät ja haasteet suurten hotellien kanssa.

Alkuperäisen suunnitelmamme mukaisesti tavoitteenamme oli haastatella yhteensä 21 eri palveluntarjoajaa Tampereen seudulla. Haastatteluja oli suunniteltu jaettavaksi seuraavasti: 9 elämyspalveluiden tarjoajaa, 6 kuljetuspalveluiden tarjoajaa sekä 6 majoituspalveluiden tarjoajaa. Tavoitteemme oli saada laaja kirjo erilaisia palveluntarjoajia mukaan kartoitukseen, jotta saisimme monipuolisen kuvan alueen elämystaloudesta ja yhteistyön mahdollisuuksista.

Liite 1. Nykytilakartoituksen loppuraportti

3 (14)

Kuitenkin kartoituksen edetessä meidän oli tehtävä muutoksia alkuperäiseen suunnitelmaan. Lopulta saimme haastateltua yhteensä 20 palveluntarjoajaa. Näistä haastatteluista 12 kohdistui elämyspalveluiden tarjoajiin, 5 kuljetuspalveluiden tarjoajiin ja 3 majoituspalveluiden tarjoajiin. Huomasimme, että elämyspalveluiden tarjoajat olivat erityisen kiinnostuneita osallistumaan kartoitukseen, ja saimme siksi laajennettua tätä osuutta alkuperäisestä suunnitelmasta. Tämän lisäksi haastattelimme vielä yhtä matkanjärjestäjää, joka räätälöi matkoja lähidästä Suomeen. Tampere ei vielä tällä hetkellä kuulu hänen vakituiseen tarjontaansa, mutta hän on erittäin kiinnostunut laajentamaan toimintaansa myös tänne.

Yksi havaittu haaste oli suurten hotellien osallistuminen kartoitukseen. Vaikka olimme aluksi suunnitelleet saavamme mukaan suuria hotelleja, emme valitettavasti onnistuneet saamaan heitä osallistumaan haastatteluihin. Tämä saattoi johtua erilaisista aikatauluista, prioriteeteista tai muista syistä, mutta se vaikutti lopulliseen osallistujamäärään.

Suurten hotellien poissaolo haastatteluista vaikutti siihen, että emme saaneet täydellistä kuvaa kaikista majoituspalveluiden näkökulmista ja yhteistyömahdollisuuksista. Tämä havainto korostaa tarvetta kehittää erityisiä lähestymistapoja ja houkuttelevia kannustimia suurille hotelleille yhteistyöhön elämystalouden kehittämisessä.

Kokonaisuudessaan vaikka haastattelujen määrä ja osallistujajakauma poikkesivat alkuperäisistä suunnitelmista, saimme arvokasta tietoa Tampereen seudun elämystalouden nykytilasta ja yhteistyön mahdollisuuksista eri palveluntarjoajien näkökulmista.

Haastattelujen toteutus

Haastattelut haluttiin pääosin toteuttaa kasvotusten, jotta luottamussuhdetta meidän ja palveluntarjoajien välille voitaisiin heti alkaa muodostamaan. Haastattelujen kesto vaihteli 30 minuutista 3 tuntiin ja jokaisesta käydystä haastattelusta keräsimme oppeja talteen jatkoa varten. Haastattelut sujuivat mielestämme hyvin ja juttua tuntui riittävän aiheesta ja sen ulkopuolelta. Toimme tahtotilan sekä vision esille jokaisessa haastattelussa. Tämä tapahtui kuvailemalla monitoimijapakettia, jossa haastateltavan palveluntarjoajan palvelu oli mukana. Alla haastatelussa kysytyt viralliset kysymykset.

Majoituspalvelut

Tämän kategorian kanssa lähdimme liikkeelle ajatuksella, että olisi keskeistä saada isoja hotelleja sekä pienempiä mutta laadukkaita majoituspalveluita. Suurien hotellien kanssa nousi seinä pystyyn monestakin eri syystä.

1.	<p>Millaisia kysymyksiä Ulkomaalaiset turistit kysyvät Tampereen elämispalveluihin liittyen?</p> <p>Jos pystytte yhtään erittelemään niin minkä maan kansalaiset kysyvät mitään?</p>
2.	Minkä asioiden kanssa he kysyvät neuvoa eniten?
3.	Mitä palveluita tarjoatte majoittumisen ja ravintolapalveluiden lisäksi?
4.	<p>Keräättekö Tampereen matkailupalveluista palautetta asiakkailta?</p> <p>Mille palveluille olisi asiakkaiden mielestä kysyntää?</p>
5.	Onko palautteesta käynyt ilmi, että jotain puuttuisi taikka jotkin elämispalvelut kaipaisivat kehittämistä?
6.	<p>Onko teillä tänään / onko aiemmin ollut vastaavanlaista (huom: aluksi esitetty visio / tahtotila) kaupallista yhteistyötä muiden matkailualan toimijoiden kanssa?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jos ei, niin miksi ei? - Jos on, niin millaista ja kenen kanssa? - Millaista hyötyä yhteistyöstä on ollut teille, yhteistyökumppaneillenne ja asiakkaillenne? - Näettekö, että yhteistyöstä voisi olla hyötyä teille, sekä asiakkaillenne?

Elämyspalveluiden tarjoajat

Tässä kategoriassa keskityimme selvästi, toisistaan erilaisiin palveluihin, sijainniltaan keskeisiin sekä järvi- ja luontomatkailuun keskittyviin palveluntarjoajiin. Halusimme paljon mahdollisimman erilaisia tahoja mukaan, jotta saisimme mahdollisimman laajan kuvan alueen elämyspalveluita tarjoavien ajatuksista.

1.	<p>Teettekö vastaavanlaista (huom: aluksi esitetty visio / tahtotila) kaupallista yhteistyötä muiden matkailutoimijoiden kanssa?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jos teette, niin millaisten? - Jos ette, niin miksi ette? - Mitä hyötyä nämä yhteistyöt ovat tuoneet/tuovat liiketoiminnallenne? - Olisitteko valmiita yhteistyöhön, jos se toisi teille lisää liiketoimintaa?
2.	<p>Kapasiteetti? (Esim. kajakkien määrä, kuinka monta ryhmää voi olla samaan aikaan ja kuinka suuri ryhmäkoko voi maksimissaan olla)</p>
3.	<p>Onko palvelunne saavutettavissa digitaalisesti? Voiko palvelun varata ja/tai maksaa digitaalisesti?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jos ei, niin koetteko, että sille voisi olla tarvetta nyt tai tulevaisuudessa?
4.	<p>Onko teillä kehitysideoita, joita haluaisitte toteuttaa, jos saisitte siihen tukea? Onko jotain sellaista mitä olette halunneet toteuttaa mutta ette ole siihen yksin pystyneet?</p>

Matkailualan kuljetuspalvelut

Kuljetuspalvelut valikoituivat helposti suuren tarjonnan ansiosta. Halusimme erityisesti huomioida, erilaiset kuljetusmuodot niin että myös järviä voitaisiin hyödyntää kuljettamisessa maanteiden lisäksi, esteettömyys liikuntarajoitteisille ja ajoneuvojen kapasiteettia kuljettaa isompiakin ryhmiä.

1.	Mikä on kalustojenne kapasiteetti? (ajoneuvojen määrä, koko, käyttötarkoitus jne.)
2.	Mitä kaikkea pystytte kuljettamaan? (Ihmisiä, paketteja, elintarvikkeita)
3.	Voiko teidän kyydityksiänne varata (ennakkoon) ja maksaa verkossa niin että olisitte sovituspaikassa sovittuun kellonaikaan?
4.	Teettekö mitään vastaavanlaista (huom: aluksi esitetty visio / tahtotila) yhteistyötä muiden elämispalveluiden tarjoajien kanssa? Jos teette, niin kenen?
5.	Jos ette, niin olisitteko mahdollisesti kiinnostuneita sellaisesta?
6.	Millaisia mahdollisuuksia näette kehittää kuljetuspalveluja yhteistyössä muiden matkailualan toimijoiden kanssa? Esim. hotellien, ravintoloiden ja elämyksentarjoajien kanssa. - Voisiko näiden toimijoiden liiketoimintoja yhdistellä paketeiksi?

Projektin loppuvaihe

Elämispaja

Tampereen seudun elämystalouden nykytilakartoitus saapui päätökseensä järjestämällämme Elämispaja-nimisellä työpajalla. Kutsuimme tähän tilaisuuteen kaikki haastattelemamme palveluntarjoajat sekä muita matkailualan vaikuttajia ja asiantuntijoita. Elämispaja tarjosi tilaisuuden esitellä kartoituksen tulokset ja samalla luoda yhteistyöalustaa.

Elämispajan ideana oli saada elämystalouden alalle toimivat yhdessä pohtimaan ja kehittämään monitoimijapaketteja, joten pajan osallistujamäärä on myös hyvä mittari tavoitteen onnistumisen mittaamisessa. Elämispajaan osallistui 35 % (7/20) kartoitukseen osallistunutta palveluntarjoajaa.

Elämispaja loi innostavan ja luovan ympäristön osallistujille. Tavoitteenamme oli ensisijaisesti esitellä kartoituksen tärkeimmät havainnot ja johtopäätökset majoituspalveluiden, elämysten tarjoajien ja kuljetuspalveluiden tarjoajien välisestä yhteistyöstä. Tämä loi yhteisen ymmärryksen ja pohjan jatkokeskusteluille.

1. Tulosten esittely

Alkuhöpinöiden ja esittelyiden jälkeen esittelimme kartoituksen tulokset. Kävimme läpi pääkohdat siitä, mitä eri toimijoilta oli kysytty yhteistyöhön ja pake-tointiin liittyen. Tämä loi perustan keskustelulle ja avasi ovet seuraaville osuuk-sille.

Liite 1. Nykytilakartoituksen loppuraportti

9 (14)

2. Ryhmätyöskentely

Osallistujat jaettiin pienryhmiin, joissa oli edustusta eri aloilta. Tavoitteena oli rohkaista vuorovaikutusta ja verkostoitumista sekä saada erilaisia näkökulmia esiin. Ryhmissä osallistujat tutustuivat toisiinsa paremmin, vaihtoivat kokemuksiaan ja pohtivat yhdessä alueen elämystalouden nykytilaa ja tulevaisuutta.

Tehtävänanto oli:

Miettikää millaisia alan toimijoita olisi hyvä aktivoida kehittämään yhdessä uusia (monitoimija) elämyspalveluita

Keskustelkaa ja kirjatkaa omia kokemuksianne mieleenpainuvista elämyksistä mistä päin maailmaa tahansa

Millaisia haasteita näet mahdollisten monitoimijapakettien toteuttamisessa?

Kaiken tänään kuullun ja keskustelun pohjalta: jos yksi asia (idea, haaste, havainto) nousee ylitse muiden, niin mikä se olisi; listatkaa kunkin keskustelijan yksi asia.

3. Ideoiden luominen

Ryhmätyöskentelyn jälkeen siirryttiin ideoiden luomiseen. Osallistujat jakoivat ajatuksiaan siitä, miten yhteistyötä voisi vahvistaa, millaisia uusia elämyksiä voitaisiin kehittää ja miten alueen matkailua voisi edistää. Ideat olivat monipuolisia ja innostavia, heijastaen osallistujien sitoutumista alueen matkailun parantamiseen.

4. Tulevaisuuden suunnitelmat

Työpajan päätteeksi keskusteltiin yhdessä tulevaisuuden suunnista. Osallistujat jakoivat ajatuksiaan siitä, miten kartoituksen tulokset voitaisiin ottaa huomioon käytännön toimenpiteissä ja strategisessa suunnittelussa. Pohdittiin myös jatko-toimenpiteitä, kuten säännöllisiä tapaamisia ja yhteistyöfoorumeja.

5. Yhteenveto

Elämispaja oli onnistunut tapahtuma, joka vahvisti alueen matkailualan verkostoja ja loi mahdollisuuksia uusille yhteistyömahdollisuuksille. Tämä tilaisuus ei ainoastaan toiminut tiedon jakamisen väylänä, vaan myös kannusti avoimeen keskusteluun, luovuuteen ja yhteiseen tulevaisuuden hahmottamiseen. Tampereen seudun elämystalouden tulevaisuus näyttää valoisalta, kun eri toimijat yhdistävät voimansa tarjotakseen vierailijoille entistä houkuttelevampia ja unohtumattomia kokemuksia.

Johtopäätökset

Kartoituksen myötä saimme arvokasta tietoa Tampereen seudun elämystalouden nykytilasta ja yhteistyömahdollisuuksista eri palveluntarjoajien näkökulmista.

Tämän syvällisen analyysin pohjalta voimme tehdä useita merkityksellisiä johtopäätöksiä, jotka ohjaavat alueen elämyksellisen matkailun kehitystä ja yhteistyötä tulevaisuudessa.

1. Monitoimijapakettien mahdollisuudet ja haasteet

Monitoimijapaketit ovat potentiaalinen tapa tarjota matkailijoille rikkaampia ja monipuolisempia kokemuksia Tampereen seudulla. Kartoitus osoitti, että palveluntarjoajat tunnistavat tämän mahdollisuuden, mutta samalla kohtaavat haasteita, kuten luottamuksen puute, kilpailuasetelmat ja erilaisten toimintamallien sekä sähköisten järjestelmien yhteensovittaminen. Näiden haasteiden voittaminen vaatii pitkäjänteistä yhteistyötä ja avointa viestintää.

2. Hotellien rooli ja osallistuminen

Hotellien osallistuminen monitoimijapaketteihin näyttää olevan avainasemassa kokonaisvaltaisen matkakokemuksen tarjoamisessa. Haastattelujen perusteella suurten hotellien haluttomuus osallistua voi olla alkuun haaste monitoimijapaketien kehittämiseksi. On tärkeää ymmärtää hotellien juurisyytä tähän mitkä ovat mm. suuri käyttöaste mikä saavutetaan jo nykyisellä toiminnalla sekä vahva ketjuohjaus, joka asettaa selkeät raamit hotelliketjuun kuuluville hotelleille minkä puitteissa hotellit toimivat.

3. Luottamuksen rakentaminen

Luottamuksen puute näyttää olevan yksi merkittävimmistä haasteista yhteistyön edistämiseksi. Luottamuksen rakentaminen vaatii avointa kommunikaatiota, yhteistä sähköistä järjestelmää, sitoutumista ja joustavuutta. Tulevaisuuden työssä on keskeistä tunnistaa ja ratkaista luottamuksen esteitä ja edistää tehokasta ja joustavaa yhteistyötä.

4. Nuorten asiantuntijoiden arvo

Kartoituksen toteutus nuorten ja kokemattomien asiantuntijoiden voimin toi mukaan innovatiivisuutta, ulkopuolista näkökulmaa ja uusia ideoita. Yhteistyö alueen johtavien asiantuntijoiden ja nuorempien tekijöiden välillä on tärkeää, jotta saadaan aikaan monipuolisia ja tehokkaita ratkaisuja.

5. Yhteisen visiomme tärkeys

Tulevaisuuden matkailun kehittämisessä on olennaista luoda yhteinen visio ja tavoitteet, jotka yhdistävät eri toimijat. Selkeä suunta auttaa ohjaamaan yhteistyötä ja varmistamaan, että kaikki osapuolet sitoutuvat yhteisiin päämääriin. "Tampere on elämys" -visio on erittäin tärkeä, koska se kiteyttää kaupungin pyrkimyksen tarjota matkailijoille ja asukkaille unohtumattomia ja monipuolisia elämyksiä. Tämä visio on paljon enemmän kuin pelkkä slogan – se heijastaa Tampereen sitoutumista elämystalouden kehittämiseen ja kaupungin ainutlaatuisuuden esiin tuomiseen matkailun keskiössä.

6. Koronapandemian vaikutus liiketoimintaan ja monitoimijapakettien kehittämiseen. Haastatteluista nousi esiin merkittävä huomio siitä, että useat palveluntarjoajat kokivat koronavuodet liiketoimintansa kannalta poikkeuksellisen myönteisinä aikoina. Vaikka ulkomaalaisten turistien määrä väheni lähes olemattomaksi, kotimaan matkailu kasvoi merkittävästi, ja tämä loi uusia mahdollisuuksia monille paikallisille toimijoille. Moni palveluntarjoaja mainitsi, että heidän liiketoimintansa kukoisti koronavuosina, kun kotimaan matkailijat suuntasivat lähelle ja tuttuihin kohteisiin.

Yksi huomionarvoinen seikka on, että kotimaan matkailijat eivät välttämättä ole yhtä kiinnostuneita monitoimijapaketeista kuin ulkomaalaiset turistit. Tämä voi osaltaan selittää, miksi monitoimijapaketteja ei ole syntynyt. Kotimaan matkailijat saattavat suosia enemmän joustavia ja yksilöllisiä matkaohjelmia, kun taas ulkomaalaiset turistit ovat tottuneet ostamaan valmiita paketteja, jotka kattavat erilaisia palveluja ja aktiviteetteja.

Tämä huomio avaa uusia näkökulmia monitoimijapakettien kehittämiseen. On tärkeää ymmärtää eri matkailijaryhmien tarpeet ja odotukset sekä tarjota heille sopivia ratkaisuja. Vaikka kotimaan matkailijat eivät ehkä kaipaa valmiita paketteja samalla tavalla kuin ulkomaalaiset turistit, yhteistyön ja elämystalouden kehittäminen voi silti tarjota lisäarvoa kaikille matkailijoille. Tulevaisuuden suunnittelussa kannattaa ottaa huomioon nämä erilaiset tarpeet ja löytää innovatiivisia tapoja yhdistää eri palvelut niin, että ne vastaavat sekä kotimaan että ulkomaan matkailijoiden odotuksia.

Johtopäätökset ohjaavat tulevaisuuden toimenpiteitä Tampereen seudun elämystalouden kehittämisessä. Luottamuksen vahvistaminen, hotellien osallistuminen ja yhteisen visiomme eteen työskentely ovat keskeisiä askelia kohti monipuolisempaa, houkuttelevampaa ja yhteistyöhön perustuvaa matkailutarjontaa alueella. Kartoituksen tulokset antavat pohjan jatkotyölle, ja yhteistyöllä voimme luoda entistä rikkaampia matkailukokemuksia Tampereen seudulle.

Ehdotetut jatkotoimenpiteet

Nykytilakartoituksen tulokset tarjoavat vahvan perustan Tampereen seudun elämystalouden kehittämiseksi ja yhteistyön edistämiseksi. Seuraavassa esitetään keskeiset jatkotoimenpiteet, jotka voivat auttaa viemään visiota "Tampere on elämys" eteenpäin ja luomaan entistä houkuttelevampia matkailuelämyksiä:

1. Yhteistyön Edistäminen

Tärkein jatkotoimenpide on edistää yhteistyötä eri palveluntarjoajien välillä. Jatketaan yhteisten tapahtumien, työpajojen ja verkostoitumistilaisuuksien järjestämistä, joissa palveluntarjoajat voivat kohdata ja jakaa ajatuksiaan. Tämä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja voi johtaa uusiin yhteistyöhankkeisiin. Pienimuotoista monitoimijapakettia kannattaa myös pilotoida.

2. Kohdennetut Markkinointistrategiat

Huomioon otetaan erilaiset matkailijaryhmät ja heidän tarpeensa. Kehitetään kohdennettuja markkinointistrategioita, jotka korostavat sekä kotimaan että ulkomaan matkailijoiden kiinnostuksen kohteita. Tehostetaan viestintää monitoimijapakettien hyödyistä eri kohderyhmille.

3. Innovaatiot Monitoimijapaketeissa

Pohditaan uusia tapoja kehittää monitoimijapaketteja niin, että ne vastaavat paremmin erilaisten matkailijoiden odotuksia. Räätylödään paketteja, jotka tarjoavat joustavia vaihtoehtoja ja yksilöllisiä elämyksiä.

4. Nuorten Osallistaminen

Kannustetaan paikallisia nuoria opiskelijoita ja yrittäjiä osallistumaan elämystalouden kehittämiseen. Järjestetään kilpailuja ja tapahtumia, jotka innostavat nuoria tuomaan uusia ideoita ja näkökulmia.

5. Brändin Vahvistaminen

Rakennetaan vahvaa brändiä visiolle "Tampere on elämys". Luodaan tarina ja visuaalinen ilme, jotka välittävät alueen ainutlaatuisuutta ja monipuolisia mahdollisuuksia.

6. Asiantuntijoiden Jatkuvan Roolin Hyödyntäminen

Kartoituksen tehneillä asiantuntijoilla on edelleen merkittävä rooli jatkokehityksessä. He voivat toimia neuvonantajina, fasilitaattoreina ja sparraajina yhteistyöhankkeiden toteutuksessa. Asiantuntijat ovat rakentaneet luottamusta palveluntarjoajiin haastatteleamalla heitä kasvotusten, joten heillä on erinomaiset edellytykset toimia linkkinä eri palveluntarjoajien ja sidosryhmien välillä. He voivat auttaa rakentamaan siltoja ja edistämään yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

7. Myyjä monitoimijapakettille

Tutkitaan mahdollisuutta löytää tai luoda taho, joka toimisi monitoimijapaketin myyjänä ja koordinaattorina. Tämä voisi helpottaa palveluntarjoajien yhteistyötä ja tarjota selkeitä pakettiratkaisuja matkailijoille.

8. Monitoimijapaketin pilotoiminen

Monitoimijapaketin pilotoiminen tarjoaa mahdollisuuden testata konseptia käytännössä ja oppia arvokkaita oppeja sen toimivuudesta. Tämä kokeilu voi myös lisätä palveluntarjoajien luottamusta yhteistyöhön ja auttaa hahmottamaan, miten monitoimijapaketti voi tuoda lisäarvoa sekä matkailijoille että palveluntarjoajille. Pilotoimisen kautta voidaan löytää parhaita käytäntöjä ja rakentaa vahva perusta monitoimijapaketin kehittämiseksi ja laajemmalle käyttöön otolle tulevaisuudessa.

Liite 1. Nykytilakartoituksen loppuraportti

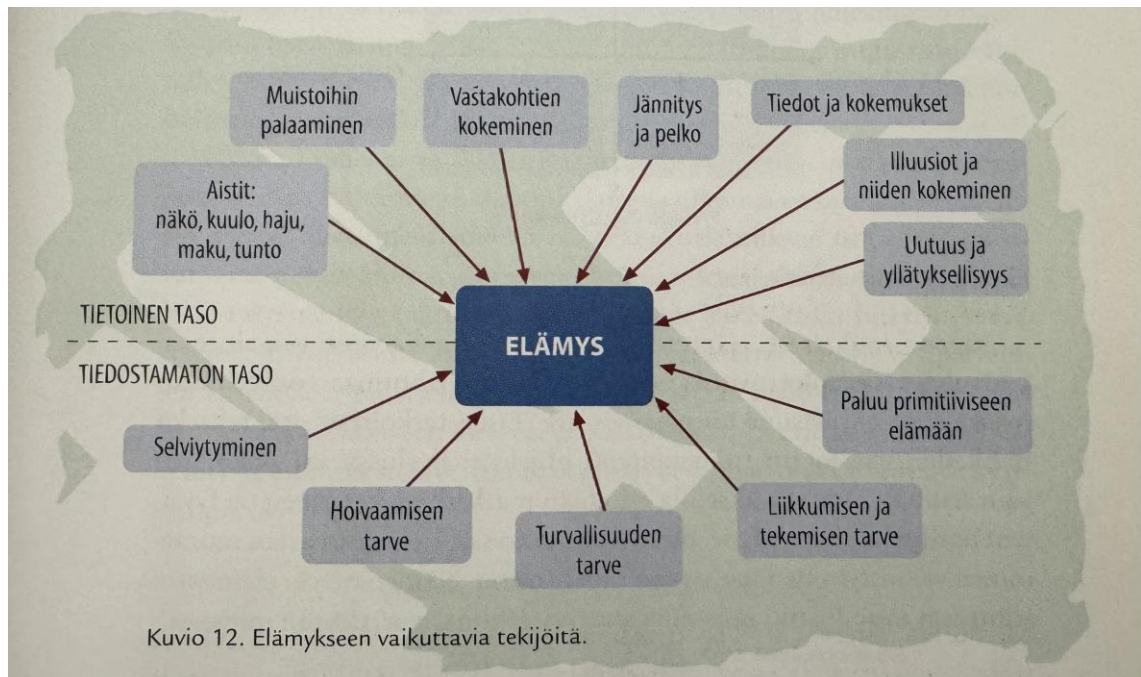
14 (14)

Yhteenvetona voidaan todeta, että nykytilakartoituksen tulokset tarjoavat vankan perustan Tampereen seudun elämystalouden kehittämiseksi. Jatkotoimenpiteet keskittyvät yhteistyön, räätälöityjen palvelujen ja monipuolisen markkinoinnin edistämiseen. Visio "Tampere on elämys" ohjaa toimintaa kohti entistä houkuttelevampaa ja yhteistyölähtöistä elämystaloutta, joka tarjoaa unohtumattomia elämyksiä matkailijoille ja paikallisille asukkaille.

Kartoituksen toteutti EEE Consultingin Joonas Ovaskainen ja Vili Ervelius. Kartoituksen toimeksiantajana toimi Tampereen Kaupunki ja se toteutettiin yhteistyössä kaupungin sekä Visit Tampereen kanssa.

Yhtiömme kiittää kaikkia ulkoisia sidosryhmiä, haastateltavia ja tahoja, jotka ovat olleet edesauttamassa projektimme käynnistämistä sekä maaliin viemistä. Alla vielä yhteystietomme, ollaan yhteydessä ja muistetaan että Tampere On Elämys!

Liite 2. kuvio 1. Matkailun ohjelmalvelut Verhelä & Lackman 2003

Liite 3. Kuvio 2. Tilastokeskuksen datalla laadittuja grafiikoita mitkä kertovat Pirkanmaan majoituskapasiteetin, huonekäyttöasteen sekä vuodekäyttöasteen verrattuna pääkaupunkiseutuun viimeiseltä 7 vuodelta. (Visit Finland, Tilastokeskus 2023, 12.)

Liite 4. Kuvio 3. Visit Finlandin Tampereen seudun matkailijatilastot vuodelta 2023 (Visit Finland, Tilastokeskus 2023, 14.)

